

**2020 M.
FINANSINĒS ATASKAITOS
IR METINIS PRANEŠĪMAS**

Kvalifikuotas elektroninis parašas

JELENA VASILJEVA

2021-03-19 16:38:19 GMT+2

Paskirtis: Parašas

Kvalifikuotas elektroninis parašas

VALDAS BERNATAVIČIUS

2021-03-19 16:41:16 GMT+2

Paskirtis: Parašas

Kvalifikuotas elektroninis parašas

ANDRIUS VNUKOVSKIS

2021-03-19 16:47:10 GMT+2

Paskirtis: Parašas

Kvalifikuotas elektroninis parašas

KĘSTUTIS JUOZAITIS

2021-03-19 17:58:50 GMT+2

Paskirtis: Parašas

UAB „GF BANKAS“

2020 M. FINANSINĖS ATASKAITOS, PARENGTOS PAGAL
TARPTAUTINIUS FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTUS,
PRIIMTUS TAIKYTI EUROPOS SĄJUNGOJE,
PATEIKIAMOS KARTU SU NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA
IR BANKO METINIŲ PRANEŠIMU

UAB „Ernst & Young Baltic“
Aukštaičių g. 7
LT-11341 Vilnius
Lietuva
Tel.: (8 5) 274 2200
Faks.: (8 5) 274 2333
Vilnius@lt.ey.com
www.ey.com

Ernst & Young Baltic UAB
Aukštaičių St. 7
LT-11341 Vilnius
Lithuania
Tel.: +370 5 274 2200
Fax: +370 5 274 2333
Vilnius@lt.ey.com
www.ey.com

Juridinio asmens kodas 110878442
PVM mokėtojo kodas LT108784411
Juridinių asmenų registras

Code of legal entity 110878442
VAT payer code LT108784411
Register of Legal Entities

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

UAB „GF Bankas“ akcininkui

Nuomonė

Mes atlikome UAB „GF Bankas“ (toliau - Bankas) finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2020 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaita ir tą dieną pasibaigusiu metų bendrųjų pajamų ataskaita, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita, pinigų srautų ataskaita bei aiškinamasis raštas, įskaitant reikšmingų apskaitos metodų santrauką, auditą.

Mūsų nuomone, toliau pateiktos finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia Banko 2020 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį ir jos tą dieną pasibaigusiu metų finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Mes atlikome auditą pagal Tarptautinius audito standartus (toliau - TAS) ir 2014 m. balandžio 16 d. Europos parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 537/2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų (Europos parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 537/2014). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“. Mes esame nepriklausomi nuo Banko pagal Tarptautinį buhalterijų profesionalų etikos kodeksą (įskaitant Tarptautinius nepriklausomumo reikalavimus) (toliau - TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvos Respublikoje. Mes taip pat laikėmės kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu ir TBESV kodeksu. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų nuomonei pagrįsti.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai - tai dalykai, kurie, mūsų profesiniu sprendimu, buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šie dalykai buvo nagrinėjami atsižvelgiant į finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir mūsų nuomonę, pareikštą dėl šių finansinių ataskaitų, todėl atskiros nuomonės apie šiuos dalykus nepateikiame.

Mes įvykdėme atsakomybes apibūdintas šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“, įskaitant susijusias su pagrindiniais audito dalykais. Atitinkamai, mūsų auditas apėmė procedūrų atlikimą, kurios buvo suplanuotos kaip atsakas į finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo riziką. Atliktų procedūrų rezultatai, įsikaitant procedūras atliktas kaip atsaką į dalyką pateiktą toliau, suteikia pagrindą mūsų nuomonei, pareikštai apie toliau pateiktas finansines ataskaitas.

Pagrindinis audito dalykas
Išduotų paskolų vertinimas

Banko paskolų klientams bendroji vertė 2020 m. gruodžio 31 d. sudarė 63,851 tūkst. eurų (64,047 tūkst. eurų 2019 m. gruodžio 31 d.). Banko finansinėse ataskaitose 2020 m. gruodžio 31 d. paskoloms buvo apskaitytas 7,546 tūkst. eurų sukaupti tikėtini kredito nuostoliai (5,925 tūkst. eurų 2019 m. gruodžio 31 d.).

Bankas paskolų vertės sumažėjimo vertinimui naudoja tikėtinų kredito nuostolių (TKN) modelį pagal 9 TFAS „Finansiniai instrumentai“. Banko vertės sumažėjimo apskaitos politika finansinėse ataskaitose yra pateikta apskaitos politikos pastabos skyriuje, 2.6 ir 2.10 pastabose. Svarbiausi apskaitiniai sprendimai ir įvertinimai, paskolų bei kredito rizikos valdymo atskleidimai yra pateikti 2.17, 5 ir 18 šių finansinių ataskaitų pastabose.

Mes nustatėme, kad ši sritis yra reikšminga auditui, nes paskolų vertės sumažėjimo įvertinimas ir pripažinimas, atspindėtas Banko tikėtinų kredito nuostolių modelyje, yra susijęs su reikšmingais vertinimais, kadangi jis reikalauja vadovybės atlikti sprendimus ir naudoti sudėtingas ir subjektyvias prielaidas tiek apie vertės sumažėjimo savalaikiškumą, tiek apie jo sumas. Svarbiausios vadovybės sprendimų sritys apima skolų su reikšmingu kredito rizikos padidėjimu identifikavimą, prielaidų naudotų tikėtinų kredito nuostolių modelyje, tokių kaip prognozuojamų būsimų pinigų srautų bei makroekonominių prognozių, nustatymą.

Dėl aukščiau minimų aplinkybių mes laikome paskolų vertės sumažėjimą pagrindiniu audito dalyku.

Kaip audito metu nagrinėjome pagrindinį audito dalyką

Mūsų audito procedūros be kitų dalykų apėmė toliau pateikiamus dalykus:

Mes įgijome supratimą ir testavome pagrindines kontroles, susijusias su paskolų išdavimo, apskaitymo, stebėsenos bei vertės sumažėjimo įvertinimo sritimis.

Mes gavome ir susipažinome su Banko vertės sumažėjimo politika, kuri remiasi 9 TFAS. Su 9 TFAS specialistų pagalba mes įvertinome šios politikos atitikimą 9 TFAS reikalavimams pagal kiekvieną esminį modelio komponentą: tikėtinos prarasti pozicijos suma dėl galimo įsipareigojimo nevykdymo, įsipareigojimų nevykdymo tikimybė, nuostoliai dėl įsipareigojimų nevykdymo, įsipareigojimų nevykdymo bei reikšmingo kredito rizikos padidėjimo apibrėžimai, naudojami makroekonominiai scenarijai.

Papildomai prie pagrindinių kontrolių testavimo mes atrankos būdu pasirinktoms paskoloms sutikrinome paskolų portfelio duomenis su vidine ir išorine informacija, tame tarpe sutarčių datas, privačių asmenų rizikos klases remiantis klientų rizikos balais ir kai kuriuos kitus duomenis, naudotus TKN modelyje 2020 m. gruodžio 31 d.

Mūsų analizė apėmė vadovybės prielaidų, taikytų TKN modelio korekcijoms, peržiūrą ir TKN modelyje naudotų makroekonominių rodiklių testavimą bei tikrinimą su išoriniais duomenimis. Mes atlikome analitines procedūras, tokias kaip paskolų vertės sumažėjimo palyginimas su kitais rinkos dalyviais, su praėjusių metų likučiais, judėjimu tarp stadijų.

Taip pat, mes testavome susijusių IT sistemų veiklos efektyvumą, kadangi paskolų išdavimo, stebėsenos ir TKN skaičiavimų procesuose yra įdiegtas aukšto lygio automatizavimas.

Mes taip pat įvertinome finansinių ataskaitų pastabose 2.6, 2.10, 2.17, 5 ir 18 pateiktų atskleidimų pakankumą.

Kita informacija

Kitą informaciją sudaro informacija pateikta Banko 2020 m. metiniame pranešime, tačiau ji neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie jas. Vadovybė yra atsakinga už kitos informacijos pateikimą.

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima kitos informacijos ir mes nepateikiame jokios formos užtikrinimo išvados apie ją, išskyrus kaip nurodyta žemiau.

Atliekant finansinių ataskaitų auditą, mūsų atsakomybė yra perskaityti kitą informaciją ir apsvarstyti ar yra reikšmingų neatitikimų informacijai, pateiktai finansinėse ataskaitose ar mūsų žinioms, pagrįstoms atliktu auditu, ir ar ji yra kitaip reikšmingai iškraipyta. Jeigu remiantis mūsų atliktu darbu, mes pastebime reikšmingą kitos informacijos iškraipymą, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

Mes taip pat privalome įvertinti, ar Banko metiniame pranešime pateikta finansinė informacija atitinka tų pačių finansinių metų finansines ataskaitas bei ar metinis pranešimas buvo parengtas laikantis taikomų teisinių reikalavimų. Mūsų nuomone, pagrįsta finansinių ataskaitų audito metu atliktu darbu, visais reikšmingais atžvilgiais:

- ▶ Banko metiniame pranešime pateikti finansiniai duomenys atitinka tų pačių finansinių metų finansinių ataskaitų duomenis; ir
- ▶ Banko metinis pranešimas buvo parengtas laikantis LR įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo reikalavimų.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Banko gebėjimą tęsti veiklą ir atskleisti (jei reikalinga) dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Banką ar nutraukti veiklą arba neturi kitų realių alternatyvų, tik taip pasielgti.

Už valdymą atsakingi asmenys yra atsakingi už Banko finansinių ataskaitų rengimo proceso priežiūrą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas - tai aukšto lygio užtikrinimas, bet ne garantija, kad reikšmingas iškraipymas, jeigu jis yra, visuomet bus nustatytas atliekant auditą pagal TAS. Iškraipymai gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos ir yra laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir laikomės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- ▶ Nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės arba klaidos riziką, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame pakankamų tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaulė gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidinantis aiškinimas arba vidaus kontrolės nepaisymas.
- ▶ Įgyjame su auditu susijusios vidaus kontrolės supratimą, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, bet ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Banko vidaus kontrolės veiksmingumą.
- ▶ Įvertiname taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir vadovybės atliktų apskaitinių vertinimų bei su jais susijusių atskleidimų pagrįstumą.

► Nusprendžiame dėl taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonų dėl Banko gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jeigu tokių atskleidimų nepakanka, turime modifikuoti savo nuomonę. Mūsų sprendimai pagrįsti audito įrodymais, kuriuos surinkome iki auditoriaus išvados datos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Bankas negalės toliau tęsti savo veiklos.

► Įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai pateikti taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.

Mes, be visų kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis apie audito apimtį ir atlikimo laiką bei reikšmingus audito pastebėjimus, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Taip pat pateikiame už valdymą atsakingiems asmenims patvirtinimą, kad laikėmės atitinkamų etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo ir juos informavome apie visus santykius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami, kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui, ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskiriame tuos dalykus, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie laikomi pagrindiniais audito dalykais. Tokius dalykus apibūdiname auditoriaus išvadoje, jeigu pagal įstatymą arba teisės aktą nedraudžiama viešai atskleisti tokio dalyko arba, jeigu labai retomis aplinkybėmis nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje, nes galima pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokio pateikimo pasekmės persvers visuomenės gaunamą naudą.

Išvada dėl kitų teisinių ir priešišios reikalavimų

Kiti auditoriaus išvados reikalavimai pagal Europos parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 537/2014.

Auditoriaus paskyrimas ir patvirtinimas

Akcininko sprendimu 2020 m. birželio 19 d. buvome paskirti atlikti Banko finansinių ataskaitų auditą. Mūsų paskyrimas atlikti Banko finansinių ataskaitų auditą acnininko sprendimu atnaujinamas kiekvienais metais ir bendras nepertraukiamas paskyrimo laikotarpis yra 4 metai.

Suderinimas su audito ataskaita, teikiama audito komitetui

Patvirtiname, kad skyriuje „Nuomonė“ pareikšta mūsų nuomonė atitinka finansinių ataskaitų audito ataskaitą, kurią kartu su šia auditoriaus išvada pateikėme Bankui ir Audito komitetui.

Ne audito paslaugos

Patvirtiname, kad mūsų žiniomis ir įsitikinimu, Bankui suteiktos paslaugos atitinka taikomų įstatymų ir teisės aktų reikalavimus bei neapima Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų ne audito paslaugų.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, užduoties partneris yra Kęstutis Juozaitis.

UAB „ERNST & YOUNG BALTIC“
Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001335

Kęstutis Juozaitis
Auditoriaus pažymėjimo
Nr. 000550

2021 m. kovo 19 d.

(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

METINIS PRANEŠIMAS

Ekonominė aplinka

2020 metais Lietuvos ekonomikoje vyravusių tendencijų apžvalga

Lietuvos ekonomikoje svarbiausias įvykis 2020 metais buvo koronaviruso pandemija ir šios pandemijos sukeltos pasekmės. Pandemija buvo tas netikėtas įvykis, kuris nulėmė, kad dešimt metų augusi Lietuvos ekonomika 2020-aisiais patyrė nuosmukį. Lietuvos ekonomika 2020 metais susitraukė 1,3%. Nors tai pakankamai ženklus ekonomikos susitraukimas, tačiau šis ekonomikos nuosmukis turėtų būti mažiausias tarp visų Europos Sąjungos valstybių (išankstiniais duomenimis Europos Sąjungos ekonomika 2020 metais trauksis apie 7-8%).

Prasidėjus koronaviruso pandemijai pirmajame 2020 metų ketvirtyje, Lietuvos ekonomikai buvo prognozuojamas ženkliai prastesnis 2020 metų rezultatas nei 1,3 % ekonomikos susitraukimas. Prie geresnio 2020 metų rezultato daugiausiai prisidėjo augęs grynasis eksportas, gerai su iššūkiu susitvarkiusios pramonės įmonės ir valstybės taikytos pagalbos priemonės.

Ženkliai sumažėjęs ekonominis aktyvumas pasaulyje Lietuvos eksportuotojams nepadarė tokios didelės įtakos kaip tikėtasi. Išankstiniais duomenimis prekių eksportas 2020 metų sausio – lapkričio mėnesiais sumažėjo 3,1% lyginant su tuo pačiu laikotarpiu 2019 metais. Tuo tarpu prekių importas tuo pačiu laikotarpiu traukėsi 9,4%. Lietuvos eksportuotojams pandeminiams metams pavyko išlaikyti rinkos dalis, o kai kuriais atvejais jas ir padidinti. Mažėjantis užsienio prekybos prekėmis balanso deficitas, bei išliekantis gana ženklus užsienio prekybos paslaugomis balanso perviršis, nulėmė grynojo eksporto didėjimą. Gerėjantis paslaugų ir prekių prekybos balansas labai svariai prisidėjo prie Lietuvos ekonomikos palaikymo 2020 metais.

Lietuvoje valdžios taikytos pandemijos pasekmių mažinimo priemonės padėjo amortizuoti Lietuvos ekonomikos nuosmukį. Išankstinėmis prognozėmis valdžios sektoriaus išlaidos 2020 metais didės apie 0,3%. Vykdyta tiesioginių ir netiesioginių išmokų skatinimo politika turėjo teigiamą poveikį vidaus vartojimui ir darbo rinkai.

Privatus vartojimas ženkliai smuko 2020 metų antrąjį ketvirtį, tačiau praėjus pirmajai pandemijos bangai vartojimas sparčiai atsigavo. Ypatingai ryškus vartojimo atsigavimas buvo fiksuotas mažmeninėje prekyboje. Trečiąjį metų ketvirtį mažmeninės prekybos apyvartą lyginamosiomis kainomis buvo net 6,9% didesnė nei prieš metus. Metų pabaigoje įvestas antrasis karantinas privataus vartojimo apimtį sumažino. Dėl kelių pandemijos bangų 2020 metais metinis privataus vartojimo prieaugis bus neigiamas ir sieks 3-4%.

Pandemija darbo rinką paveikė mažiau nei tikėtasi pandemijos pradžioje. Darbo rinkai nemažą teigiamą poveikį turėjo valstybės taikomos paramos priemonės darbo vietų išsaugojimui. Antrąjį šių metų ketvirtį darbuotojai, kurie buvo prastovose ir gavo valstybės paramą sudarė 4% darbo jėgos. Praėjus pirmajai pandemijos bangai, bei atsigaunant ūkio aktyvumui, situacija darbo rinkoje ėmė gerėti. Nors kai kurių ekonominių ūkio šakų darbuotojų skaičius buvo ženkliai sumažėjęs (apgyvendinimo, maitinimo sektorius), tačiau bendras samdomųjų darbuotojų skaičius grįžo į augimo trajektoriją. Pasibaigus pirmajai karantino bangai, gerėjusi padėtis darbo rinkoje, nedarbo lygio nesumažino. Nedarbo lygis nuo pandemijos pradžios išaugo ženkliai. Išankstiniais duomenimis vidutinis metinis nedarbo lygis 2020 metais buvo 8,7%, tuo tarpu 2019 metų vidutinis metų nedarbo lygis siekė 6,3%. Nedarbo lygio augimą 2020 metais tikėtina reikšmingai skatino valstybės parama ieškantiems darbo, kuri į aktyvių gyventojų gretas įtraukė ir asmenis, kurie anksčiau darbo neieškojo.

Prie geresnio Lietuvos ekonomikos rezultato prisidėjo ir antrus metus iš eilės teigiamas išliekantis migracijos balansas. Išankstiniais duomenimis migracijos balanso teigiamas perviršis turėtų siekti 19,9 tūkst. gyventojų. Šis skaičius yra 46 % didesnis nei pernykštis rezultatas. 2020 metai yra ypatingi migracijos atžvilgiu, nes šiais metais Lietuvos piliečių migracijos balansas, pirmą kartą per 30 metų nepriklausomybės istoriją, yra teigiamas. 2020 metais į Lietuvą sugrįžo 5,5 tūkst. daugiau Lietuvos piliečių nei iš jos išvyko.

Nors valstybės taikytos paramos priemonės prisidėjo prie neigiamo ekonominio efekto sumažinimo, šios priemonės ženkliai išaugino valstybės skolą. Išaugusios valstybės išlaidos, mažėjusios mokesstinės pajamos sudarė prielaidas atsirasti dideliame valstybės biudžeto deficitui. Išankstiniais duomenimis 2020 metų valstybės biudžeto deficitas siekė 9,6%. Per 2020 metus valstybės skolos lygis, išankstiniais duomenimis, išaugo nuo 36,7% BVP iki 47% BVP. Šiuo metu esant galimybei valstybei skolintis pigiai, valstybės skolos lygis neatrodo kaip problema. Tačiau vis sparčiau didėjant valstybės skolos lygiui, didėja rizika, kad ateityje suvaldyti valstybės skolos augimą bus pakankamai sudėtinga.

(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

Tikėtinos Lietuvos ekonomikos tendencijos 2021 metais

Didžiausią įtaką Lietuvos ekonomikai 2021 metais ir toliau darys pandemija. 2021 metų pradžioje ekonominį aktyvumą slopins įvesti karantino apribojimai. Tačiau tikėtina, kad paskelbtam antram karantinui Lietuvos gyventojai ir įmonės yra pasiruošusios geriau. Todėl antroji pandemijos banga neturėtų daryti tokios didelės neigiamos įtakos ekonominiam aktyvumui kaip tai buvo pirmojo karantino metu. Jei atsiradusį medicininį koronaviruso pandemijos sprendimą pavyks veiksmingai įgyvendinti iki 2022 metų pradžios, Lietuvos ekonomikos 2021 metų augimo tempas turėtų siekti apie 2%.

Prie ekonomikos atsigavimo 2021 metais ženkliai turėtų prisidėti vidaus paklausa. Vidaus paklausą šiais metais turėtų didinti gyventojų sukauptos santaupos, kurios pandemijos metu gausėjo dėl gyventojams sunkiau prieinamų prekių ir paslaugų. Pagerėjus pandeminei situacijai šis gyventojų finansinis rezervas bus išleidžiamas perkant prekes ir paslaugas. Todėl privataus vartojimo išlaidos šiais metais turėtų augti apie 2-3%.

Kita vertus, visas vidaus paklausos augimo potencialas neatsiskleis dėl negerėsiančios darbo rinkos padėties. Metų pradžioje mažėsiantis ekonominis aktyvumas, tikėtina ir toliau didins nedarbo lygį. Todėl 2021 metais nereiktų tikėtis ženklaus atlyginimų augimo. Darbo užmokesčio augimas 2021 metais turėtų būti ženkliai mažesnis nei pastaraisiais metais ir siekti tik apie 2-3%.

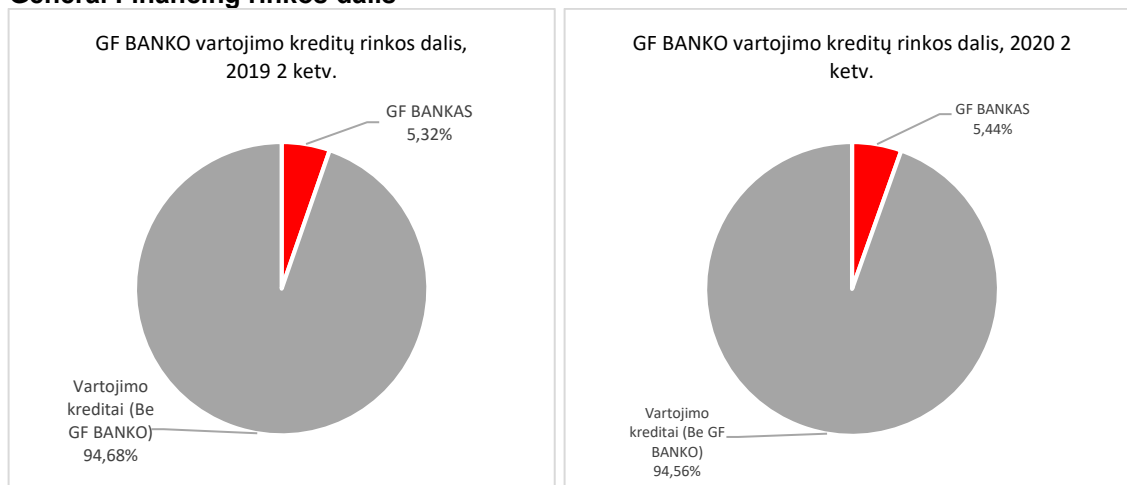
Ekonomikos augimui 2021 metais įgyti pagreitį nemažai padės pakankamai neblogai prie pandemijos iššūkių prisitaikęs eksportuojantysis sektorius. Nors 2021 metų pradžioje eksportuotojai tikėtina patirs tam tikrų sunkumų dėl ženklaus ekonomikų susitraukimo Europos Sąjungos valstybėse. Tačiau tikėtina, kad pandeminei situacijai gerėjant ir Europos Sąjungos valstybių ekonomikoms atsigaunant, eksporto apimtys ims augti. Eksportas 2021 metais turėtų augti apie 4-5%.

Prie ekonomikos augimo 2021 metais prisidės ir augsiančios investicijos. Nors investicijų augimo tempas bus neigiamai veikiamas didelio neapibrėžtumo ir neaiškios įmonių finansinės padėties, investicijų apimtys daugiausia turėtų augti dėl valdžios sektoriaus investicijų naudojant ES paramos lėšas.

Kainų augimas 2021 metais Lietuvoje neturėtų būti ženklus. Pandeminės situacijos ir toliau slopinamas ekonominis aktyvumas nesukurs prielaidos sparčiam kainų augimui. Bendroji infliacija 2021 metais neturėtų būti didesnė nei 1-2%.

Darant prielaidą, kad medicininis pandemijos sprendimas bus įgyvendintas per 2021 metus, galima teigti, jog 2021 metai turėtų būti lėto ekonomikos atsigavimo metais. Susidorojus su pandeminiais iššūkiais per 2021 metus spartesnio Lietuvos ekonomikos augimo būtų galima tikėtis 2022 metais.

General Financing rinkos dalis

Paskutiniiais prieinamais vartojimo kreditų rinkos duomenimis (<https://www.lb.lt/lt/vkd-veiklos-rodikliai>, https://www.lb.lt/lt/paskolos-gyventojams?ff=1&date_interval%5Bfrom%5D=2011-01&=&DUOM_TIPAS=1), GF BANKO rinkos dalis vartojimo kreditų sektoriuje ženkliai nepakito. Daugiausia įtakos rinkos dalies išlaikymui turėjo nuo rinkos augimo tempo neatsilikęs GF BANKO vartojimo paskolų portfelio augimo tempas.

(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

KOMERCINĖ VEIKLA

Bendradarbiavimas su partneriais

2020 metais UAB „GF BANKAS“ (toliau Bankas) ir toliau sėkmingai vystė pardavimus su Banko partneriais bei plėtė Banko partnerių tinklą. Verslo partnerių skaičius 2020 m. išaugo 5,6% ir šiai dienai Bankas savo paslaugas gali pasiūlyti visoje Lietuvoje esančiose partnerių pardavimo bei paslaugų teikimo vietose.

2020 metais įmonė ir toliau tęsė kainodaros strategiją nustatančią minimalius kapitalo pelningumo rodiklius, kuri ženkliai įtakojo galimybes konkuruoti sparčiai augančiame elektroninės komercijos segmente. Įmonė tęsė kitų galimų strateginių partnerių paiešką, ypač automobilių pardavėjų rinkoje bei paskolų teikimo tarpininkų rinkoje.

Nors partnerių kiekis augo, karantino situacijos sumažino bendrus pardavimus partnerių tinkle 2020 metais palyginus su 2019 daugiau nei 15%. Iš top 10 didžiausių partnerių 2020 metais didžioji dalis priklausė partneriams parduodantiems automobilius bei teikiantiems finansinio tarpininkavimo paslaugas, taip pat išlikome labai stiprūs Medlizingo rinkoje.

Nuosavas klientų aptarnavimo tinklas

2020 metais Bankas išlaikė konkurencingą vartojimo kreditų kainą nuosavų kanalų tinkle ir tai leido ir toliau būti vieni iš vartojimo kredito rinkos lyderių.

Nuosavais pardavimų kanalais ir toliau atliekame didžiąją dalį pardavimų bendruose Banko pardavimuose. 2020 metais abiejų karantinų laikotarpiais uždarėme visus savo skyrius – mūsų paslaugų krepšelis nėra toks platus kaip didžiųjų bankų, tad visas savo paslaugas galėjome teikti nuotoliniu būdu visa apimtimi. Šios situacijos lėmė, jog fiziniai skyrių pardavimai krito labai ženkliai, tačiau augo klientų aptarnavimas internetu ir nuotoliniu būdu, šie kanalai augo daugiau nei 15% palyginus su 2019 m rezultatu, nepaisant abiejų karantinų įtakos. Klientai vertina galimybę sandorį sudaryti nuotoliniu būdu saugant savo sveikatą, taupant savo laiką bei nekeičiant savo dienos planų, todėl bankas 2020 m. taip pat pristatė mobiliąją aplikaciją leidžiančią dalį paslaugų klientams pasiekti savo telefone.

Klientų aptarnavimas

2020 metais Bankas ir toliau skyrė didelį dėmesį klientų aptarnavimo gerinimui. Klientų aptarnavimo kokybės rodiklis 2020 metais pasiekė 92% (2019 metais – 94%).

Nauji produktai

Labai svarbu paminėti, kad 2020 metais Bankas startavo su banko veiklos pradžia ir klientams pasiūlė papildomas paslaugas – pasidėti indėlių tiek skyriuose, tiek telefonu. Tai Bankui didelis žingsnis leidžiantis tapti patikimu partneriu klientams.

Bankas taip pat sukūrė bei pateikė vartotojams ir aplikaciją, kurios pagalba galima ne tik matyti buvusius ir esamus sandorius, tačiau ir sumokėti įmokas ar sudaryti naują vartojimo paskolos sutartį.

Ateities planai

2021 metais planuojama koncentruotis į išduodamo finansavimo pelningumą, fizinio tinklo optimizaciją, naujų bankinių klientų segmento pritraukimą, nuotolinių pardavimų kanalo plėtojimą ir pritaikymą vartotojams. Ketinama ir toliau aktyviai vystyti elektroninių sutarčių ir bendrus pardavimus Banko partnerių tinkle.

2021 metais planuojame pateikti savo klientams indėlius internetu, išbandysime virtualaus skyriaus konceptą, integruosime nuotolinio dokumentų pasirašymo priemones.

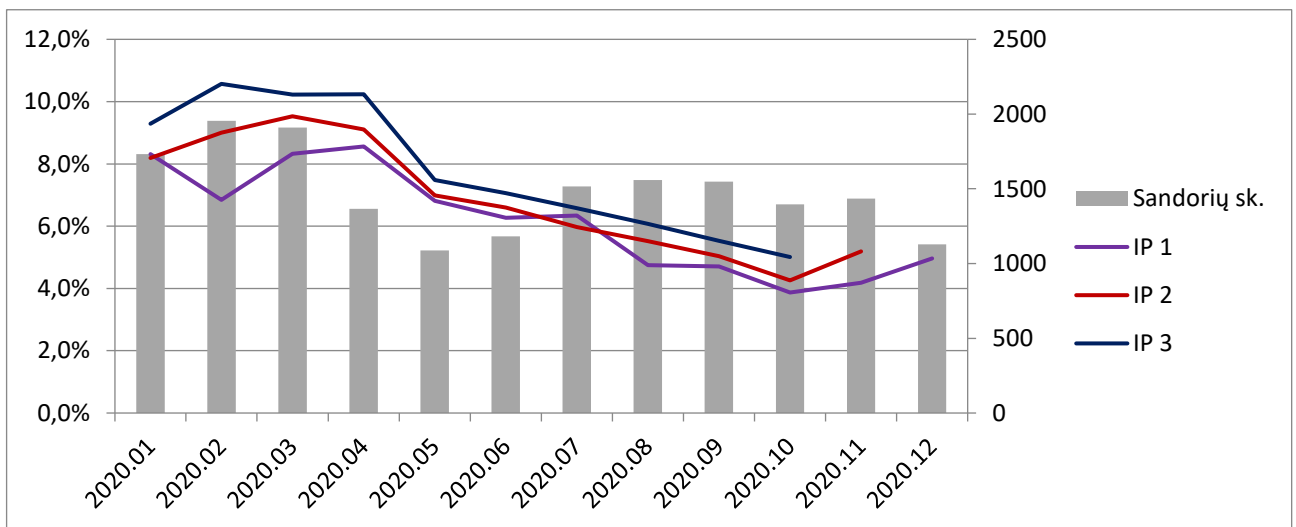
(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKOS VALDYMAS

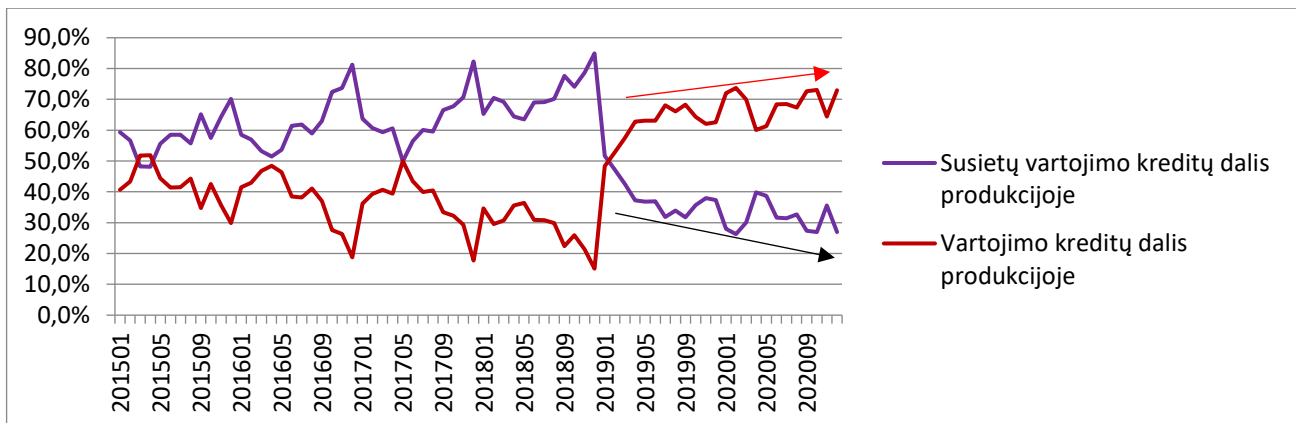
2020 metų rizikos valdymo rezultatai

Metų pradžioje paskelbus karantiną dėl COVID-19 buvo imtasi greitų ir griežtų sprendimų galimai rizikai dėl nemokių klientų finansavimo sumažinti. Apribotas finansavimas klientų, dirbančių labiausiai paveiktuose ekonominiuose sektoriuose, griežčiau vertinama kredito istorija, stipriai apribotos refinansavimo galimybės. Visos šios priemonės leido išlaikyti rizikos rodiklius stabilius ir išvengti portfelio kokybės prastėjimo (grafikas žemiau).

Karantino sąlygoms švelnėjant dalies apribojimų buvo atsisakyta arba jie buvo sušvelninti, tačiau dauguma ribojimų liko iki pat metų pabaigos, o prasidėjus antram karantinui dar buvo papildomai įtrauktas griežtesnis vertinimas klientų iki 30m amžiaus, nes šios amžiaus grupės klientai yra labiau pažeidžiami krizės metu (didesnė tikimybė netekti darbo). Lentelėje žemiau pateikiami vidiniai Banko trumpo laikotarpio rizikos vertinimo indikatoriai, rodantys nemokių klientų įvertį per paskutinius 1/2/3 mėnesius (IP1/IP2/IP3 atitinkamai).

Nuo 2019 m. pradžios pasikeitus portfelio struktūrai, ženkliai išaugo vartojimo kredito dalis, kurie yra kelis kartus rizikingesni už susieto vartojimo kreditus.

Šis portfelio pokytis iškart pradėjo atsispindėti ir rizikos rodikliuose – bendras rizikos lygis pradėjo augti. Plėtojant ryšius su vis daugiau partnerių, kurie veikia kaip vartojimo kredito tarpininkai (t.y. patys neparduoda prekių ir neteikia paslaugų klientui) buvo pritraukta prastesnio profilio klientų. 2020 m. pirmą ketvirtį buvo sugriežtintas tam tikrų partnerių klientų vertinimas, atsižvelgiant į jų profilį ir šio tipo rizikos augimas buvo sustabdytas.

(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

2019 m. pabaigoje – 2020 m. pradžioje buvo nustatytos kelios dešimtys kreditinio sukčiavimo atvejų – įtariama, kad Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai (Sodrai) buvo teikiama informacija apie realiai neišmokėtą darbo užmokestį siekiant gauti kreditavimą. Įdiegus papildomas pajamų tikrinimo priemones, ši rizika buvo suvaldyta. Vertinant ilgojo laikotarpio riziką, Bankas naudoja rodiklius HR3/HR6/HR12, kurie įvertina vėluojančių portfelio paskolų dalį per paskutinius 3,6 ir 12 mėn atitinkamai. HR3 sumažėjo 0,16 p.p., HR6 sumažėjo 0,19 p.p., HR12 dar nėra paveiktas rizikos mažinimo priemonių todėl augo 1,6 p.p.

Esama ekonominė situacija yra sunkiai prognozuojama ir dėl viso rinkoje tvyrančio neapibrėžtumo toliau bus laikomasi pozicijos išlaikyti rizikos rodiklius stabiliai mažame lygyje imantis griežtų priemonių, jeigu to reikalauja situacija. Portfelio kokybė yra kasdien sekama pasitelkiant automatines ataskaitas, kad sprendimai dėl rizikos mažinimo veiksų galėtų būti priimti maksimaliai greitai.

KITI METINIO PRANEŠIMO ATSKLEIDIMAI

2020 m. gruodžio 31 d. Banko darbuotojų skaičius palyginus su 2019 m. gruodžio 31 d. neženkiai sumažėjo ir sudarė 152. Darbuotojų skaičiaus sumažėjimas buvo susijęs su dalies darbuotojų sprendimais nebegrįžti į darbą po motinystes atostogų (6), terminuotų sutarčių pabaiga (5), organizacines struktūros optimizavimu (2).

Bankas neturi savų įmonės akcijų, per ataskaitinį laikotarpį nebuvo jų įsigijusi arba perleidusi.

Pasibaigus finansiniams metams neįvyko kokių nors svarbių įvykių, kurie galėtų įtakoti Banko veiklą arba koreguoti Banko veiklos planus, išskyrus 20 Pastabos atskleidimus.

Pateikiame informaciją apie Banko valdybos bei stebėtojų Tarybos narių einamas vadovaujamas pareigas kitose įmonėse:

Stebėtojų tarybos pirmininkė Anželika Hoteloviča papildomai eina šia vadovaujamas pareigas:

Stebėtojų tarybos pirmininkė UAB „Gelvora“, juridinio asmens kodas 125164834, registruotos buveinės adresas A. Juozapavičiaus g. 7, Vilnius

Stebėtojų tarybos pirmininkė UAB Sergel, juridinio asmens kodas 125026242, registruotos buveinės adresas Švitrigailos g. 11B, Vilnius

Stebėtojų tarybos pirmininkė SIA GelvoraSergel, juridinio asmens kodas 40103837691, adresas Cēsu iela 31 k-3, LV-1012, Ryga, Latvija,

Stebėtojų tarybos pirmininkė SIA Aizdevums, juridinio asmens kodas 40003468776, buveinės adresas – Cēsu iela 31 k-3, LV-1012, Ryga, Latvija

Stebėtojų tarybos pirmininkė OU GelvoraSergel, juridinio asmens kodas 14550827, buveinės adresas Tatari 2, 10116, Talinas, Estija

UAB GF Bankas, įmonės kodas 300515252, Ukmergės g. 322, Vilnius
2020 M. BANKO METINIS PRANEŠIMAS

(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

Stebėtojų tarybos narė Barbro Charlotte Strandberg papildomai eina šias vadovaujamas pareigas:

Stebėtojų tarybos narė UAB „Gelvora“, juridinio asmens kodas 125164834, registruotos buveinės adresas A. Juozapavičiaus g. 7, Vilnius
Stebėtojų tarybos narė SIA GelvoraSergel, juridinio asmens kodas 40103837691, adresas Cēsu iela 31 k-3, LV-1012, Ryga, Latvija,
Stebėtojų tarybos narė SIA Aizdevums, juridinio asmens kodas 40003468776, buveinės adresas – Cēsu iela 31 k-3, LV-1012, Ryga, Latvija
Generalinio direktoriaus pavaduotoja (deputy CEO) Marginalen Bank, juridinio asmens kodas 516406-0807, adresas Adolf Fredriks Kyrkogata 8 Stokholmas, SE 100 41, Švedijos Karalystė
Generalinio direktoriaus pavaduotoja (deputy CEO) Marginalen AB, juridinio asmens kodas 556128-4349, adresas Box 26134 100 41 Stokholmas, Švedijos Karalystė
Stebėtojų tarybos narė UAB Sergel, juridinio asmens kodas 125026242, registruotos buveinės adresas Švitrigailos g. 11B, Vilnius
Valdybos narė Sergel Finans AS, juridinio asmens kodas 993245887, adresas Framnesveien 7, 3201 Sandefjord, Postboks 177, 0710 Sandefjord, Norvegijos Karalystė
Valdybos narė Svensk Inkasso Medlemservice AB
Valdybos narė/generalinė direktorė Legres AB (publ) (Holding Co.)
Stebėtojų tarybos narė OU GelvoraSergel, juridinio asmens kodas 14550827, buveinės adresas Tatari 2, 10116, Talinas, Estija

Stebėtojų tarybos narys Per Håkan Örtlund papildomai eina šias vadovaujamas pareigas:

Stebėtojų tarybos narys UAB „Gelvora“, juridinio asmens kodas 125164834, registruotos buveinės adresas A. Juozapavičiaus g. 7, Vilnius
Stebėtojų tarybos narys SIA GelvoraSergel, juridinio asmens kodas 40103837691, adresas Cēsu iela 31 k-3, LV-1012, Ryga, Latvija,
Stebėtojų tarybos narys SIA Aizdevums, juridinio asmens kodas 40003468776, buveinės adresas – Cēsu iela 31 k-3, LV-1012, Ryga, Latvija
Stebėtojų tarybos narys UAB Sergel, juridinio asmens kodas 125026242, registruotos buveinės adresas Švitrigailos g. 11B, Vilnius
Valdybos narys Legres AB (publ) (Holding Co.)
Valdybos narys Sergel Finans AS, juridinio asmens kodas 993245887, adresas Framnesveien 7, 3201 Sandefjord, Postboks 177, 0710 Sandefjord, Norvegijos Karalystė
Valdybos narys Toborrow AB, juridinio asmens kodas 556942-6736, buveinės adresas – Nybrogatan 11, 114 39, Stokholmas, Švedijos Karalystė
Stebėtojų tarybos narys OU GelvoraSergel, juridinio asmens kodas 14550827, buveinės adresas Tatari 2, 10116, Talinas, Estija

Valdybos pirmininkas Noel Cramer papildomai eina šias vadovaujamas pareigas:

Stebėtojų tarybos narys SIA Aizdevums, juridinio asmens kodas 40003468776, buveinės adresas – Cēsu iela 31 k-3, LV-1012, Ryga, Latvija.

Kiti Banko Valdybos nariai yra įmonės darbuotojai, kurie neina vadovujamų pareigų kitose įmonėse.

(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

FINANSAI

Banko finansiniai rodikliai 2020 metais

Finansinės būklės ataskaita

Nepaisant neigiamos makroekonominės aplinkos veiksnių, aktyvus ir sėkmingas strateginių pokyčių įgyvendinimas 2020 m. lėmė bendrojo suteiktų paskolų portfelio padidėjimą nuo 70 MEUR iki 71,40 MEUR. Paskolų portfelio atidėjiniai padidėjo nuo 5,92 iki 7,55 MEUR, kadangi 2020 m. buvo suformuoti papildomi neveiksnių paskolų atidėjiniai, siekiant atitiktis Lietuvos banko keliamiems reikalavimams.

Banko skolinto kapitalo dydis 2020 m. padidėjo nuo 44,6 MEUR iki 51,2 MEUR, bankui sėkmingai pradėjus terminuotų indėlių surinkimo veiklą.

Nuosavo kapitalo pokyčiai 2020 m. buvo susiję su finansinio rezultato pripažinimu apskaitoje bei dividendų išmokėjimu Banko akcininkui.

Pelnas (nuostoliai)

Išduotų paskolų palūkanų pajamos 2020 m. padidėjo nuo 11,72 iki 12,21 MEUR, įgyvendinus bendrojo vartojimo paskolų portfelio sudėties ir kainodaros pokyčius, kuomet pirkinį finansavimo paskolos buvo palaipsniui keičiamos pinigėmis paskolomis su ilgesniu terminu ir aukštesniu pelningumu.

Palūkanų sąnaudos 2020 m. sumažėjo 16% dėl grupės finansavimo pakeitimo indėliais su mažesne metine palūkanų norma.

2020 m. kitos veiklos pelnas padidėjo nuo 177 iki 240 tūkst. EUR, kadangi buvo gauta daugiau pajamų iš draudimo tarpininkavimo veiklos bei neveiksnių paskolų portfelio pardavimo

Veiklos sąnaudos 2020 m. sumažėjo 2.4% dėl priemonių, kurių buvo imtasi siekiant didesnio veiklos efektyvumo.

Grynasis finansinis rezultatas 2020 m. buvo 896 tūkst. EUR. Pelno padidėjimą lėmė atidėtojo pelno mokesčio turto pripažinimas, kadangi pradėjus bankinę veiklą praėjusių bei einamojo laikotarpio atidėjinių sąnaudos tapo leidžiamais atskaitymais pelno mokesčio tikslais

Kiti finansiniai rodikliai

Metinis banko turto grąžos rodiklis 2020 m. padidėjo nuo 0,8 % iki 1,2 % dėl didesnio metinio veiklos rezultato.

2020 m. padidėjęs grynasis finansinis rezultatas taip pat lėmė nuosavo kapitalo grąžos (ROE) padidėjimą nuo 2,96% (2019 m.) iki 4.82%.

Banko skolos rodiklis 2020 m. padidėjo nuo 72,9 % iki 74,3% bendrų įsipareigojimų ir bendro turto santykio. Bendros skolos padidėjimą lėmė indėlių surinkimo veiklos pradžia.

Bankams nustatyti šie riziką ribojantis normatyvai ir reikalavimai:

Padengimo likvidžiuoju turtu rodiklio reikšmė (LCR) neturi būti ne mažesnė nei 100%
GF Banko apskaitytas rodiklis 2020m. pabaigoje buvo 595 %.

Bendro kapitalo pakankamumo rodiklis neturi būti mažesnis nei 8%
GF Banko kapitalo pakankamumo rodiklis 2020 m. pabaigoje buvo 24,40%.

UAB GF Bankas, įmonės kodas 300515252, Ukmergės g. 322, Vilnius
2020 M. BANKO FINANSINĖS ATASKATOS

(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

Finansinės būklės ataskaita

		2020 m. Pastabos gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
TURTAS			
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	4	7.275	1.118
Kitos gautinos sumos ir trumpalaikis turtas	7	186	167
Suteiktos paskolos	5	63.851	64.046
Naudojimo teise valdomas turtas	14	1.322	952
Išankstiniai apmokėjimai	6	514	615
Ilgalaikis materialusis turtas	9	250	303
Ilgalaikis nematerialusis turtas	8	355	355
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	17	855	-
TURTO IŠ VISO		74.608	67.556
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai			
Tiekėjams mokėtinos sumos		2.003	2.303
Klientų indėliai	10	43.917	-
Finansinės skolos	10	7.307	44.608
Nuomos įsipareigojimai	14	1.365	977
Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos	12	1.123	1.398
Mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso		55.715	49.286
Nuosavas kapitalas			
Įstatinis kapitalas	13	9.550	9.550
Privalomas rezervas	13	851	824
Nepaskirstytas pelnas		8.492	7.896
Nuosavo kapitalo iš viso		18.893	18.270
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO		74.608	67.556

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Šios finansinės ataskaitos buvo patvirtintos 2021 m. kovo 19 d. Šias finansines ataskaitas Banko vardu tvirtina ir pasirašo:

Generalinio direktoriaus
pavadootojas _____

Andrius Vnukovskis _____

Apskaitos ir mokesčių
departamento direktorė _____

Jelena Vasiljeva _____

UAB GF Bankas, įmonės kodas 300515252, Ukmergės g. 322, Vilnius
2020 M. BANKO FINANSINĖS ATASKATOS

(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

Bendrųjų pajamų ataskaita

	Pastabos	2020 m.	2019 m. (po perklasifikavimų*)
Palūkanų pajamos, apskaičiuotos taikant efektyvios palūkanų normos metodą		11.595	11.288
Kitos palūkanų ir panašios pajamos		611	435
Palūkanų pajamos iš viso		12.206	11.723
Palūkanų sąnaudos iš skolinimosi ir klientų indėlių	15	(1.715)	(2.044)
Grynosios palūkanų pajamos		10.491	9.679
Palūkanas uždirbančio turto vertės (sumažėjimas)	5	(1.811)	(204)
Grynosios palūkanų pajamos po vertės sumažėjimo		8.680	9.475
Atlyginimai ir premijos		(4.548)	(4.341)
Mokesčių ir komisinių sąnaudos		(315)	(429)
Reklama, rinkodara ir reprezentacija		(1.119)	(1.429)
Patalpų nuoma ir eksploatacija		(301)	(294)
Nuomos įsipareigojimų palūkanų sąnaudos	14	(44)	(39)
Nusidėvėjimas ir amortizacija	8,9	(182)	(129)
Naudojimo teisė valdomo turto nusidėvėjimas	14	(549)	(541)
Kitos veiklos sąnaudos	16	(1.730)	(1.802)
Veiklos sąnaudos		(8.788)	(9.004)
(Nuostoliai) dėl valiutos kurso pasikeitimo		-	(2)
(Nuostoliai) dėl paskolų nurašymų ir pardavimų		(91)	-
Kitos veiklos pajamos	16	240	177
Pelnas prieš pelno mokestį		41	646
Pelno mokestis ir atidėtasis pelno mokestis	17	855	(101)
Grynasis pelnas		896	545
Kitos bendrosios pajamos		-	-
Bendrųjų pajamų iš viso		896	545

*2019 m. veiklos sąnaudos buvo koreguojamos dėl pasikeitimų atskleidimų pateikime aprašytų 3 pastaboje.

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Šios finansinės ataskaitos buvo patvirtintos 2021 m. kovo 19 d. Šias finansines ataskaitas Banko vardu tvirtina ir pasirašo:

Generalinio direktoriaus
pavadootojas
Apskaitos ir mokesčių
departamento direktorė

Andrius Vnukovskis

Jelena Vasiljeva

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

	Pastabos	Įstatinis kapitalas	Privalomasis rezervas	Nepaskirstytas pelnas	Iš viso
2018 m. gruodžio 31 d. likutis		9.550	742	8.255	18.547
Grynasis pelnas		-	-	545	545
<i>Iš viso bendrųjų pajamų</i>		-	-	545	545
Privalomo rezervo formavimas		-	82	(82)	-
Patvirtinti dividendai		-	-	(822)	(822)
2019 m. gruodžio 31 d. likutis		9.550	824	7.896	18.270
Grynasis pelnas		-	-	896	896
<i>Iš viso bendrųjų pajamų</i>		-	-	896	896
Privalomo rezervo formavimas		-	27	(27)	-
Patvirtinti dividendai	13	-	-	(273)	(273)
2020 m. gruodžio 31 d. likutis		9.550	851	8.492	18.893

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Šios finansinės ataskaitos buvo patvirtintos 2021 m. kovo 19 d. Šias finansines ataskaitas Banko vardu tvirtina ir pasirašo:

Generalinio direktoriaus
pavadootojas

Andrius Vnukovskis

Apskaitos ir mokesčių
departamento direktorė

Jelena Vasiljeva

Pinigų srautų ataskaita

	Pastabos	2020 m.	2019 m.
Pagrindinės veiklos pinigų srautai			
Grynasis metų pelnas		896	545
Nepiniginių sąnaudų (pajamų) atstatymas:			
Nusidėvėjimas ir amortizacija	8, 9, 14	731	670
Ilgalaikio turto nurašymo sąnaudos	8, 9	3	17
Paskolų nurašymo ir pardavimo rezultatas	5	91	-
Vertės sumažėjimo pasikeitimas	5	1.811	204
Sukauptų palūkanų sąnaudos		1.759	2.083
Kitų nepiniginių sandorių eliminavimas		(68)	-
Pelno mokesčio sąnaudos (nauda)	17	(855)	101
		4.368	3.620
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:			
Suteiktų paskolų ir gautinų sumų sumažėjimas (padidėjimas)		(1.630)	2.372
Surinkti klientų indėliai	11	43.609	-
Išankstinių apmokėjimų (padidėjimas) sumažėjimas	6	101	(148)
Kitų gautinų sumų sumažėjimas (padidėjimas)	7	(18)	167
Mokėtinų prekybos skolų (sumažėjimas)		(300)	280
Kitų mokėtinų sumų (sumažėjimas)		(284)	(107)
(Sumokėtas) pelno mokestis		-	(283)
		45.846	5.901
Investicinės veiklos pinigų srautai			
Ilgalaikio turto (įsigijimas)	8, 9	(133)	(597)
		(133)	(597)
Finansinės veiklos pinigų srautai			
Finansinių skolų partneriams sumažėjimas	10	(44)	(206)
Gautos paskolos	10	1.000	2.500
(Gražintos) paskolos	10	(38.257)	(5.000)
Sumokėtos palūkanos	10	(1.407)	(2.083)
Sumokėti nuomos įsipareigojimai, įskaitant palūkanas	14	(575)	(515)
Išmokėti dividendai	13	(273)	(822)
		(39.556)	(6.126)
Grynasis pinigų srautų (sumažėjimas) padidėjimas		6.157	(822)
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	4	1.118	1.940
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	4	7.275	1.118

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Šios finansinės ataskaitos buvo patvirtintos 2021 m. kovo 19 d. Šias finansines ataskaitas Banko vardu tvirtina ir pasirašo:

Generalinio direktoriaus pavaduotojas

Andrius Vnukovskis

Apskaitos ir mokesčių departamento
direktorė

Jelena Vasiljeva

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

1. Bendroji informacija

UAB GF Bankas (toliau – Bankas) yra Lietuvos Respublikoje registruotas ir veikiantis specializuotas bankas. UAB General Financing sėkmingai veikė Lietuvoje nuo įregistravimo datos 2005 m. gruodžio 19d., kaip finansų įstaiga, teikianti nelicencines finansines paslaugas - vartojimo kreditus. 2019 m. birželio 25d. buvo gauta specializuoto banko licencija, kuri leidžia priimti indėlius ir kitas grąžintinas lėšas iš neprofesionalių rinkos dalyvių bei teikti kitas finansines paslaugas. 2020 m. gegužės 18 d. UAB GF Bankas įregistravo Banko įstatus, pakeitė ankstesnį UAB „General Financing“ pavadinimą į UAB „GF Bankas“ ir pradėjo teikti bankines paslaugas – terminuotų indėlių iš LR gyventojų priėmimą.

2020 m. gruodžio 31 d. ir 2019 m. gruodžio 31 d. Banko akcininkas buvo:

	<u>Turimų akcijų skaičius</u>	<u>Nuosavybės dalis</u>
Marginalen AB	<u>3.293.100</u>	<u>100,00 %</u>

Galutinis kontroliuojantis akcininkas yra ESCO Marginalen AB, turintis 100 % Marginalen AB akcijų.

Per 2020 m. neįvyko jokių pokyčių Banko įstatiniame kapitale. 2020 m. gruodžio 31 d. Banko įstatinis kapitalas buvo lygus 9.549.990 Eur ir yra sudarytas iš 3.293.100 paprastųjų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė yra 2,90 Eur. Visos akcijos yra pilnai apmokėtos. 2020 m. gruodžio 31 d. ir 2019 m. gruodžio 31 d. Bankas nebuvo įsigijęs savų akcijų. Banko akcijomis nėra viešai prekiaujama.

Banko akcininkas turi įstatyminę teisę patvirtinti šias finansines ataskaitas arba nepatvirtinti jų ir reikalauti vadovybės paruošti naujas finansines ataskaitas.

2. Apskaitos principai

Pagrindiniai apskaitos principai, pritaikyti rengiant Banko 2020 m. finansines ataskaitas, yra šie:

2.1. Atitikimo patvirtinimas bei pagrindas parengimui

Finansinės ataskaitos yra parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje (ES).

Šios finansinės ataskaitos sudarytos remiantis istorinės savikainos principu. Bankas finansinės būklės ataskaitoje turta ir įsipareigojimus pateikia remiantis turto ir įsipareigojimų likvidumu. Apskaitos politika taikyta sudarant 2020 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansiniu metu finansines ataskaitas atitinka 2019 m. taikomą apskaitos politiką, išskyrus pokyčius dėl naujos bankinės veiklos ir pasikeitimų apskaitos politikoje, kaip aprašyta 3 pastaboje. Apskaitos politika buvo praplėsta įtraukiant indėlių apskaitą.

Finansinės ataskaitos yra parengtos remiantis veiklos tęstinumo principu.

Finansinių ataskaitų pateikimo pagrindas

Banko apskaitos principai nesikeitė, išskyrus šias TFAS pataisas, kurias Bankas pradėjo taikyti nuo 2020 m. sausio 1 d.:

- **TFAS standartų konceptuali sistema.**

2018 m. kovo 29 d. TASV paskelbė persvarstytą Konceptualią finansinės atskaitomybės sistemą. Konceptualioje sistemoje pateikiamas išsamus rinkinys sąvokų, kurios taikomos rengiant finansines ataskaitas, leidžiant standartus, rengėjams ruošiant nuosekliai taikomas apskaitos politikas. Jos taip pat gali padėti tiems, kas nori suprasti ir aiškinti standartus. TASV taip pat išleido atskirą pridedamąjį dokumentą „Nuorodų į TFAS standartų konceptualią sistemą pakeitimai“, kuriame pateikti susijusių standartų pakeitimai, siekiant atnaujinti nuorodas į persvarstytą Konceptualią sistemą.

2. Apskaitos principai (tęsinys)

Jis taip pat skirtas palengvinti įmonėms perėjimą prie persvarstytos Konceptualios sistemos, kai tokios įmonės rengia apskaitos politiką remdamosi Konceptualia sistema ir kai konkrečiam atvejui negali būti pritaikytas nė vienas TFAS. Jeigu rengėjai apskaitos politiką rengia remdamiesi Konceptualia sistema, jie turėtų jos laikytis nuo 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedančiais finansiniais laikotarpiais. Vadovybė atliko šio sistemos pakeitimo taikymo poveikio vertinimą ir mano, kad tai neturi reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.

- **3-iasis TFAS „Verslo jungimai“ (pataisos)**

TASV išleido „Verslo apibrėžimas“ pataisas (3-iojo TFAS pataisos), siekdama išspręsti sunkumus, kylančius tais atvejais, kai ūkio subjektas turi nustatyti, ar jis įsigijo verslą, ar turto grupę. Pataisos galioja verslo jungimams, kurie įvyko pirmame metiniame ataskaitiniame laikotarpyje, prasidedančiame nuo ar po 2020 m. sausio 1 d., ir turtui, kuris įsigijamas nuo šio laikotarpio pradžios arba vėliau. Vadovybė atliko standarto taikymo poveikio vertinimą ir mano, kad standartas neturi reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.

- **1-ojo TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ ir 8-ojo TAS „Apskaitos politika, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidos“: sąvokos „reikšminga“ apibrėžtis (pataisos)**

Pataisos įsigalioja 2020 m. sausio 1 d. ar vėliau prasidedančiais finansiniais metais, nors ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Pataisose paaiškinta sąvoka „reikšminga“ ir tai, kaip ji turi būti taikoma. Naujoje apibrėžtyje nurodoma, kad „<...>Reikšminga yra tokia informacija, kurios nepateikimas arba klaidingas ar neaiškus pateikimas pagrįstai tikėtina gali daryti įtaką sprendimams, kuriuos pagrindiniai bendrosios paskirties finansinių ataskaitų vartotojai priima remdamiesi tomis finansinėmis ataskaitomis, kuriose pateikiama finansinė informacija apie konkretų ataskaitas teikiantį ūkio subjektą. <...>“ Be to, buvo patobulinti kartu su apibrėžtimi pateikiami paaiškinimai. Pataisose taip pat nurodoma, kad reikšmingumo apibrėžtis nuosekliai vartojama visuose TFAS. Vadovybė įvertino standarto poveikį finansinėms ataskaitoms ir taiko jo nuostatas rengiant finansines ataskaitas.

- **Palūkanų normų lyginamojo indekso reforma – 9-asis TFAS, 39-asis TAS ir 7-asis TFAS (pataisos)**

2019 m. rugsėjį TASV paskelbė 9-ojo TFAS, 39-ojo TAS ir 7-ojo TFAS pataisas, kadangi tais pakeitimais siekiama numatyti bendrą lengvatą prieš vykdant tarpbankinės palūkanų normos (IBOR) pakeitimo „1 etapą“. Šiose paskelbtose pataisose nagrinėjamos problemos, kurios turi įtakos finansinei atskaitomybei laikotarpiu iki esamo palūkanų normos lyginamojo indekso pakeitimo alternatyvia palūkanų norma, ir analizuojamas poveikis, kurį gali sukelti konkretūs apsidraudimo sandorių apskaitos reikalavimai, nustatyti 9-ajame TFAS „Finansinės priemonės“ ir 39-ajame TAS „Finansinės priemonės. Pripažinimas ir vertinimas“, kai dėl tokio poveikio būtina atlikti į ateitį orientuotą analizę. Remiantis pataisomis, leidžiama naudotis laikinu atleidimu, taikytinu visiems apsidraudimo sandoriams, kuriems palūkanų normų lyginamojo indekso reforma turi tiesioginės įtakos, kai pagal tokią reformą apsidraudimo apskaita tęsiama neapibrėžtumo laikotarpiu, kol esamas palūkanų normos lyginamasis indeksas nekeičiamas į alternatyvią beveik nerizikingą palūkanų normą. Taip pat buvo atliktos pataisos ir 7-ajame TFAS „Finansinės priemonės. Atskleidimas“ dėl papildomos informacijos apie neapibrėžtumą, kuris atsiranda dėl palūkanų normų lyginamojo indekso reformos, atskleidimo. Pataisos įsigalioja 2020 m. sausio 1 d. ar vėliau prasidedančiais finansiniais metais ir turi būti taikomos retrospektyviai. 2 etapas“ bus orientuotas į problemas, kurios gali turėti įtakos finansinei atskaitomybei, kai esamas palūkanų normos lyginamasis indeksas keičiamas į beveik nerizikingą palūkanų normą (RFR). Vadovybė atliko standarto taikymo poveikio vertinimą ir mano, kad standartas neturi reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.

2.2. Patvirtinti, bet dar neįsigalioję ir anksčiau nepradėti taikyti standartai

- **10-ojo TFAS „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos“ ir 28-ojo TAS „Investicijos į asocijuotąsias įmones ir bendras įmones. Turto pardavimas ar įnašai tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės ar bendros įmonės“ (pataisos)**

Pataisose analizuojama pripažinta neatitiktis tarp 10-ojo TFAS ir 28-ojo TAS reikalavimų, susijusių su turto pardavimu ar įnašais tarp investuotojo ir jo asocijuotosios ar bendros įmonės. Pagrindinė pataisų pasekmė yra ta, kad visos pajamos ar nuostoliai pripažįstami tada, kai sandoris apima verslą (nepriklausomai nuo to, ar jis vykdomas patronuojamojoje įmonėje ar ne). Dalis pajamų ar nuostolių pripažįstama, kai sandoris apima turtą, kuris neatitinka verslo apibrėžties, net jei šis turtas priklauso patronuojamajai įmonei. 2015 m. gruodį TASV atidėjo įsigaliojimo datą neribotam laikui, laukdama nuosavybės apskaitos metodo tyrimo projekto rezultatų. ES dar nėra patvirtinusi šių pataisų. Dėl to, kad standarto pataisos dar nėra patvirtintos, Vadovybė nevertino jų įtakos finansinėms ataskaitoms.

2. Apskaitos principai (tęsinys)

- **1-ojo TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas. Įsipareigojimų priskyrimas trumpalaikiams ir ilgalaikiams įsipareigojimams“ (pataisos)**

Pataisos įsigalioja 2022 m. sausio 1 d. ar vėliau prasidedančiais finansiniais metais, nors ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Dėl covid-19 pandemijos, TASV atidėjo pataisų įsigaliojimą metams, t.y. iki 2023 m. sausio 1 d., siekdama skirti įmonėms daugiau laiko įgyvendinti klasifikavimo pokyčius susijusius su šiomis pataisomis. Pataisomis siekiama paskatinti nuosekliai taikyti reikalavimus ir padėti įmonėms nustatyti, ar skolos ir kiti įsipareigojimai finansinės būklės ataskaitoje turėtų būti priskiriami trumpalaikiams ar ilgalaikiams įsipareigojimams. Pataisos turi įtakos įsipareigojimų pateikimui finansinės būklės ataskaitoje, tačiau jos nekeičia galiojančių reikalavimų dėl turto, įsipareigojimų, pajamų ar sąnaudų vertinimo ar pripažinimo laiko, taip pat ir nekeičia informacijos, kurią įmonės atskleidžia apie tokius straipsnius. Taip pat pataisose paaiškinamas skolų klasifikavimo reikalavimas, kai už tokias skolas įmonė gali atsiskaityti naudodama savo nuosavybės priemones. Šios pataisos dar nepriimtos ES. Siūlomos standarto pataisos galimai bus aktualios Bankui, bet dėl to, kad pataisų įsigaliojimas atidėtas iki 2023 m. Vadovybė įvertino, kad šis pakeitimas yra neaktualus Bankui, kadangi Bankas finansinės būklės ataskaitoje įsipareigojimų į trumpalaikę ir ilgalaikę dalis neskirsto.
- **3-ojo TFAS „Verslo jungimai“, 16-ojo TAS „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai“, 37-ojo TAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir turtas“ pataisos ir 2018–2020 m. metiniai TFAS patobulinimai**

Pataisos taikomos finansiniams metams, prasidedantiems 2022 m. sausio 1 d. ar vėliau. Leidžiama taikyti anksčiau. TASV paskelbė šias siauros taikymo srities TFAS standartų pataisas:

3-ojo TFAS „Verslo jungimai“ pataisomis atnaujinama 3-ajame TFAS pateikta nuoroda į Konceptualią finansinės atskaitomybės sistemą, nekeičiant verslo jungimų apskaitos reikalavimų.

 - **16-ojo TAS „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai“ pataisose** numatytas draudimas įmonei iš nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų savikainos atimti pajamas, kurios gautos iš turto vieneto, kuris ruošiamas numatytam naudojimui. Vietoje to, įmonė pripažins tokias pardavimo pajamas ir susijusias sąnaudas pelno (nuostolių) ataskaitoje.
 - **37-ojo TAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir turtas“ pataisose** nurodoma, kurias išlaidas įmonė turėtų įtraukti nustatydamą sutarties vykdymo išlaidas, kad galėtų įvertinti ar sutartis yra nuostolinga.
 - **2018–2020 m. metiniuose patobulinimuose** pateikiamos nedidelės 1-ojo TFAS „Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmą kartą“, 9-ojo TFAS „Finansinės priemonės“, 41-ojo TAS „Žemės ūkis“ ir 16-ojo TFAS „Nuoma“ aiškinamųjų pavyzdžių pataisos.

ES dar nepatvirtino šio standarto pataisų, todėl Vadovybė dar nėra įvertinus jo pritaikymo įtakos.
- **16-ojo TFAS „Nuoma“- „Su COVID-19 susijusios nuomos nuolaidos“ (pataisa)**

Pataisa taikoma retrospektyviai finansiniams metams, prasidedantiems 2020 m. birželio 1 d. arba vėliau. Leidžiama taikyti anksčiau, taip pat ir finansinėse ataskaitose, kurios 2020 m. gegužės 28 d. dar nebuvo patvirtintos. TASV pakeitė standartą, siekdama suteikti išimtį nuomininkams, kurie gali netaikyti 16-ojo TFAS nuomos pasikeitimo apskaitos nuostatų nuomos nuolaidoms, kurios yra tiesioginė COVID-19 pandemijos pasekmė. Pataisa numato praktinę priemonę, pagal kurią nuomininkas gali bet kokią nuomos mokesčių pasikeitimą dėl su COVID-19 susijusių nuomos nuolaidų apskaityti taip pat, kaip jį apskaitytų taikydamas 16-ąjį TFAS jeigu pasikeitimas nebūtų laikomas nuomos pakeitimu, tik jei įvykdomos visos šios sąlygos:

 - dėl nuomos mokesčių pasikeitimo patikslintas atlygis už nuomą yra iš esmės toks pats kaip atlygis už nuomą prieš pat pasikeitimą arba už jį mažesnis;
 - bet koks nuomos mokesčių sumažinimas turi įtakos tik mokėjimams, kurie turėjo būti sumokėti 2021 m. birželio 30 d. arba anksčiau;
 - kitos nuomos sąlygos iš esmės nekeičiamos.

Vadovybė įvertino standarto pataisas, bet dėl to, kad jų įtaka finansinėms ataskaitoms butu nereikšminga, pataisos nebuvo pritaikytos.
- **Palūkanų normų lyginamojo indekso reforma. 2-as etapas. 9-ojo TFAS, 39-ojo TAS, 7-ojo TFAS, 4-ojo TFAS ir 16-ojo TFAS pataisos**

2020 m. rugpjūčio 27 d. Tarptautinių apskaitos standartų valdyba paskelbė dokumentą „Palūkanų normų lyginamojo indekso reforma. 2-as etapas. 9-ojo TFAS, 39-ojo TAS, 7-ojo TFAS, 4-ojo TFAS ir 16-ojo TFAS pataisos“, taip užbaigdama savo darbą, kuriuo siekiama reaguoti į IBOR reformą: pataisose numatyta laikina išimtis, kuria siekiama atsižvelgti į tarpbankinių palūkanų normos (angl. *Interbank Offered Rates, IBOR*) pakeitimo alternatyviaja beveik nerizikinga palūkanų norma (angl. *risk-free interest rate, RFR*) pasekmes finansinei atskaitomybei. Visų pirma, pataisose numatyta praktinė priemonė, pagal kurią apskaitant finansinio turto arba finansinio įsipareigojimo sutartyje numatytų pinigų srautų nustatymo pagrindo pasikeitimą būtina koreguoti faktinę palūkanų normą tiek, kiek pasikeitė rinkos palūkanų norma. Taip pat pataisose numatyta išimtis apsidraudimo santykių nutraukimo reikalavimui, įskaitant laikinąją išimtį atskiro identifikavimo reikalavimo laikymuisi, kai RFR priemonė naudojama kaip rizikos komponento apsidraudimo priemonė. Be to, 4-ojo TFAS pataisose numatyta, kad draudikai, kurie vis dar taiko 39-ąjį TAS, galėtų pasinaudoti tokiomis pačiomis išimtimis, kurios numatytos 9-ojo TFAS pataisose. Taip pat buvo atliktos pataisos ir 7-ajame TFAS „Finansinės priemonės.“

2. Apskaitos principai (tęsinys)

Atskleidimai“, kad finansinių ataskaitų vartotojai galėtų suprasti palūkanų normų lyginamojo indekso reformos įtaką įmonės finansinėms priemonėms ir rizikos valdymo strategijai.

Pataisos taikomos finansiniams metams, prasidedantiems 2021 m. sausio 1 d. ar vėliau. Leidžiama taikyti anksčiau. Nors pataisos taikomos retrospektyviai, įmonė neprivalo koreguoti ankstesnių laikotarpių. Vadovybė atliko standarto taikymo poveikio vertinimą ir mano, kad standartas neturi reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.

2.3. Finansinių ataskaitų valiuta

2020 m. Bankas apskaitą tvarkė ir šiose finansinėse ataskaitose visas sumas apskaitė ir pateikia Lietuvos Respublikos nacionalinė valiuta, eurais, kuri yra Banko funkcinė ir pateikimo valiuta.

Šių finansinių ataskaitų duomenys yra pateikti tūkstančiais Eur, jeigu nenurodyta kitaip.

2.4. Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas yra identifikuojamas nepiniginis turtas, kuris neturi fizinio pagrindo. Toks turtas pripažįstamas apskaitoje, kai Bankas pradeda kontroliuoti šį turtą ir gali užtikrinti, kad iš tokio turto naudojimo bus gaunama ekonominė nauda. Nematerialusis turtas pripažįstamas finansinės būklės ataskaitoje tik tada, kai yra tikėtina, kad Bankas gaus iš tokio naudojimo ekonominę naudą ir kai turto įsigijimo savikaina gali būti patikimai nustatoma.

Atskirai įsigijamas arba Banko viduje sukuriamas nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo ar pasigaminimo savikaina. Vėliau nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo savikaina atėmus sukauptą amortizaciją ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius. Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas yra apibrėžtas. Nematerialusis turtas su apibrėžtu naudingo tarnavimo laiku finansinėje apskaitoje nuo 2020 m. yra amortizuojamas per ne ilgesni kaip 5 metų terminą ir įvertinamas jo vertės sumažėjimas, kai tik atsiranda požymių, kad jis gali būti nuvertėjęs. Nematerialaus turto amortizacijos terminai su apibrėžtu naudingo tarnavimo laiku yra peržiūrimi kiekvienų finansinių metų pabaigoje.

2.5. Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte, įtraukiant neatskaitomą turto įsigijimo PVM, bet neįtraukiant palaikymo išlaidų, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo ir sukaupto vertės sumažėjimo suma. Įsigijimo savikaina apima ir dalies turto pakeitimą, jei tai atitinka ilgalaikio turto pripažinimo kriterijus.

Kai kurios ilgalaikio turto dalys gali būti reguliariai keičiamos. Remiantis ilgalaikio turto pripažinimo principais, Bankas pripažįsta tokių ilgalaikio turto dalių pakeitimo išlaidas kaip ilgalaikį materialųjį turtą jų atsiradimo momentu, jeigu jos atitinka ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo kriterijus.

Ilgalaikio turto balansinė vertė yra peržiūrima, kai tik atsiranda turto vertės sumažėjimo požymių arba pasikeitusios aplinkybės rodo, kad balansinė vertė gali būti neatgauta.

Ilgalaikis materialusis turtas yra nurašomas jį pardavus arba kai iš jo naudojimo ar pardavimo nebesitikima jokios ekonominės naudos. Bet koks pelnas ar nuostoliai, atsirandantys dėl turto nurašymo (apskaičiuojamas kaip grynyų pardavimo pajamų ir balansinės turto vertės skirtumas), yra įtraukiami į tų metų bendrųjų pajamų ataskaitą, kuriais turtas yra nurašomas.

Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą, per tokius naudingo tarnavimo laikotarpius:

Kompiuteriai ir ryšių įranga	3 metai
Baldai	6 metai
Kitas turtas	4 metai

Naudingo tarnavimo laikas yra reguliariai peržiūrimas užtikrinant, kad nusidėvėjimo terminas atitinka numatomą ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpį.

2. Apskaitos principai (tęsinys)

2.6. Finansinis turtas

2020 m. ir 2019 m. gruodžio 31 d. Banko finansinį turtą sudarė pinigai, pinigų ekvivalentai ir turtas priskiriamas paskolų ir kitų gautinų sumų kategorijai.

Pirminis pripažinimas ir vertinimas

Finansinis turtas pirminio pripažinimo metu skirstomas į vėliau apskaitomą amortizuota savikaina, tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas, arba tikrąja verte per pelną arba nuostolius.

Finansinio turto priskyrimas pirminio pripažinimo metu priklauso nuo sutartinių finansinio turto pinigų srautų savybių ir Banko verslo modelio apibrėžiančio finansinio turto valdymą. Išskyrus prekybos gautinas sumas, kurios neturi reikšmingo finansavimo komponento, Bankas pirminio pripažinimo metu finansinį turtą įvertina tikrąja verte, pridėjus, kai finansinis turtas nėra apskaitomas tikrąja verte per pelną ar nuostolius, sandorio išlaidas. Prekybos gautinos sumos, į kurias neįtrauktas reikšmingas finansavimo komponentas, yra vertinamos pagal 15-ojo TFAS nustatytą sandorio kainą.

Tam, kad finansinis turtas būtų priskiriamas ir vertinamas amortizuota savikaina arba tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas, pinigų srautai atsirandantys iš finansinio turto turi būti tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimai (SPPI) nuo pagrindinės neįvykdytos sumos. Šis vertinimas vadinamas SPPI testu ir atliekamas kiekvienai finansinei priemonei.

Verslo modelis nustato, ar pinigų srautai bus gaunami renkant sutartinius pinigų srautus, parduodant šį finansinį turtą ar naudojant abu variantus.

Banko finansinio turto valdymo modelio tikslas laikyti finansinį turtą, siekiant surinkti sutartyje numatytus pinigų srautus.

Įprastas finansinio turto pirkimas arba pardavimas pripažįstamas sandorio sudarymo dieną, tai yra datą, kurią Bankas įsipareigoja pirkti ar parduoti finansinį turtą. Paskolos ir kitos gautinos sumos yra pripažįstamos finansinės būklės ataskaitoje jų išmokėjimo dieną. Nuo paskolos sutarties pasirašymo dienos iki paskolos išmokėjimo dienos jos yra apskaitomos nebalansiniuose straipsniuose. 2020 m. gruodžio 31 d. tokių paskolų buvo 71 tūkst. Eur (2019 m. gruodžio 31 d. - 28 tūkst. Eur.)

Vėlesnis vertinimas

Po pirminio pripažinimo Bankas finansinį turtą vertina:

- Amortizuota savikaina (skolos finansinės priemonės);
- Tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas, kai nutraukus pripažinimą sukauptas pelnas ar nuostoliai perkeliama į pelną ar (nuostolius) (skolos finansinės priemonės). 2020 m. ir 2019 m. gruodžio 31 d. Bankas neturėjo tokių finansinių priemonių.
- Tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas, kai nutraukus pripažinimą sukauptas pelnas ar nuostoliai nėra perkeliama į pelną ar (nuostolius) (nuosavybės priemonės). 2020 m. ir 2019 m. gruodžio 31 d. Bankas neturėjo tokių priemonių.
- Tikrąja verte per pelną ar nuostolius. 2020 m. ir 2019 m. gruodžio 31 d. Bankas neturėjo tokių finansinių priemonių.

Amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas (skolos finansinės priemonės)

Ši kategorija yra aktualiausia Bankui, kuris vertina finansinį turtą amortizuota savikaina, jei tenkinamos abi šios sąlygos:

- Finansinis turtas laikomas pagal verslo modelį, kurio tikslas - laikyti finansinį turtą siekiant surinkti sutartyje numatytus pinigų srautus; ir
- dėl sutartinių finansinio turto sąlygų nustatytomis datomis gali atsirasti pinigų srautų, kurie yra tik pagrindinės sumos ir pagrindinės nepadengtosios sumos palūkanų mokėjimai.

Atlikus Banko valdomo finansinio turto verslo modelio ir finansinio turto sutartinių pinigų srautų savybių vertinimą nustatyta, kad 2020 m. ir 2019 m. gruodžio 31 d. Banko finansinį turtą sudarė tik turtas, laikomas siekiant surinkti sutartinius pinigų srautus.

2. Apskaitos principai (tęsinys)

Amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas yra apskaitomas naudojant efektyvios palūkanų normos metodą (EIR) atėmus vertės sumažėjimo nuostolius. EIR yra norma, kuri tiksliai diskontuoja apskaičiuotas būsimas pinigų įplaukas per numatomą finansinės priemonės galiojimo laikotarpį arba, prireikus, trumpesnį laikotarpį iki finansinio turto grynosios balansinės vertės. EIR (o dėl to ir finansinio turto amortizuota savikaina) apskaičiuojama, atsižvelgiant į visas įsigijimo nuolaidas, mokesčius ir išlaidas, kurios yra neatskiriama EIR dalis. Palūkanos apskaičiuotos naudojant efektyvią palūkanų normą yra apskaitomos „Palūkanų pajamų“ bei „Kitos palūkanų ir panašios pajamos“ bendrųjų pajamų ataskaitos straipsniuose. Į kitas palūkanų ir panašias pajamas įskaičiuojamos pradelstos, teismo nustatytos palūkanos ir draudimo iš anksto grąžintos palūkanos.

Bankas pripažįsta paskolų palūkanų pajamas, naudodamas pelno normą, kuri yra geriausias pastovios grąžos normos įvertinimas per visą numatomą paskolos galiojimo laikotarpį. Yra vertinamas galimų skirtingų palūkanų normų poveikis įvairiais etapais ir kitos produkto gyvavimo ciklo charakteristikas (įskaitant išankstinius grąžinimus, delspinigius ir mokesčius). Jei mokesčiai dėl finansinio turto pinigų srautų yra peržiūrimi dėl kitų priežasčių nei kredito rizika, toks koregavimas yra įtraukiamas į teigiamą arba neigiamą turto vertės koregavimą bendrųjų pajamų ataskaitoje atitinkamai padidinant arba sumažinant palūkanų pajamas. Pelnas ar nuostoliai apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje, kai turto pripažinimas yra nutraukiamas, turtas yra pakeičiamas ar šiam nustatomas vertės sumažėjimas.

Banko finansinis turtas vertinamas amortizuota savikaina apima pinigus ir pinigų ekvivalentus, o taip pat išduotas paskolas ir turta, atsiradusį iš sutarčių su klientais.

Pripažinimo nutraukimas

Finansinio turto (arba, kai taikytina, finansinio turto dalies arba panašaus finansinio turto grupės dalies) pripažinimas yra nutraukiamas (tai yra, jis yra pašalinamas iš Banko finansinės būklės ataskaitos), kai:

- baigiasi sutartyje numatytų teisių į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas; arba
- Bankas perleidžia sutartyje numatytas teises gauti finansinio turto pinigų srautus; arba prisiima prievolę be reikšmingo uždelsimo sumokėti visus gautus pinigų srautus trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį ir

- a) Bankas perleidžia iš esmės visą su perduoto finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą; arba
- b) Bankas nei perleidžia, nei neišlaiko iš esmės visos su finansinio turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos, bet perleidžia šio finansinio turto kontrolę.

Kai Bankas perleidžia sutartyje numatytas teises gauti finansinio turto pinigų srautą arba sudaro perleidimo sutartį su trečiaja šalimi, yra vertinama, ar ir kokia apimtimi, Bankas išlaiko su šio finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą. Kai Bankas nei perleidžia, nei neišlaiko iš esmės visos su finansinio turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ir neperleidžia turto kontrolės, turtas yra ir toliau pripažįstamas ta dalimi, su kuria Bankas yra vis dar susijęs. Šiuo atveju Bankas taip pat pripažįsta susijusį įsipareigojimą. Perleistas turtas ir su juo susijęs įsipareigojimas yra vertinami remiantis teisėmis ir įsipareigojimais, kuriuos Bankas išlaikė.

Kai su Banku susijęs perduotas turtas tampa garantija, toliau kontroliuojama dalis vertinama mažesniąja suma iš apskaitinės turto vertės, ir didžiausios numanomos sumos, kurią Bankui gali tekti sumokėti (garantijos suma).

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Bankas pripažįsta tikėtinus kredito nuostolius (ECL) visoms skolos finansinėms priemonėms, kurios nėra vertinamos tikrąja verte per pelną ar nuostolius. ECL yra paremti sutartinių gautinų pinigų srautų ir pinigų srautų, kuriuos Bankas tikisi gauti, skirtumu, diskontuotu taikant pradinę efektyvią palūkanų normą. ECL yra pripažįstami trimis etapais (1 lentelė). Kredito pozicijoms, kurių kredito rizika nuo pirminio pripažinimo nėra reikšmingai padidėjusi, ECL apskaičiuojamas kredito nuostoliams, atsirandantiems dėl įsipareigojimų neįvykdymo įvykių, galimų per ateinančius 12 mėnesių (12 mėnesių ECL). Toms kredito pozicijoms, kurių kredito rizika nuo pirminio pripažinimo yra reikšmingai padidėjusi (jei sutartiniai mokėjimai yra pradelsti daugiau kaip 30 dienų arba žinomi kiti faktoriai, kurie, Banko požiūriu, rodo reikšmingą rizikos padidėjimą), vertės sumažėjimas formuojamas kredito nuostolių sumai, kurių tikimasi per likusį kredito pozicijos galiojimo laikotarpį, neatsižvelgiant į įsipareigojimų neįvykdymo laiką (galiojimo laikotarpio ECL). Bankas laiko, kad skolininkas neįvykdė savo įsipareigojimų, susijusių su finansiniu turtu, jei sutartiniai mokėjimai yra pradelsti daugiau kaip 90 dienų. Neįvykdyti įsipareigojimai, sukčiavimo atvejai ir atvejai, kai bankas nesitiki jokių įplaukų iš paskolos, laikomi neveiksniomis kredito pozicijomis.

2. Apskaitos principai (tęsinys)

1 lentelė. **Portfelio struktūra**

Nepadidėjusios rizikos kredito pozicijos (Stage 1)	Padidėjusios rizikos kredito pozicijos (Stage 2)	Neveiksnių kredito pozicijos (Stage 3)
12 mėnesių ECL	Likusio galiojimo laikotarpio ECL	Likusio galiojimo laikotarpio ECL

Iki 2020 m. gegužės 17 d. Bankas veikė kaip finansų įstaiga. Pradėjus bankinę veiklą (2020 m. gegužės 18 d.), Banko vadovybė nusprendė atnaujinti atidėjinių politiką. Iki 2020 m. rugpjūčio 31 d. Bankas įgyvendino naują atidėjinių politiką. Nauja politika turi esminių pokyčių, lyginant su buvusia. Vienas esminių pokyčių – atsižvelgimas į kredito pozicijos senėjimą vertinant kreditinių įsipareigojimų neįvykdymo sąlygotus nuostolius (LGD). Įgyvendinus atsižvelgimą į paskolos senėjimą, formuojami reikšmingai didesni atidėjiniai paskoloms, kurios yra neveiksnių ilgą laiką. Kuo paskola ilgiau yra neveiksni, tuo didesni atidėjiniai jai formuojami. Nauja atidėjinių politika daug greičiau reaguoja į besikeičiančią ekonominę aplinką ir yra nukreipta į reguliarių ir dažnesnių ekonominių rodiklių atnaujinimą. Poveikis atidėjiniams įgyvendinus naują politiką pateiktas 2 lentelėje.

2 lentelė. **Atidėjinių pokyčiai dėl atidėjinių politikos pasikeitimo**

Pozicijos	Atidėjiniai naudojant senąją politiką (tūkst. Eur)	Atidėjiniai naudojant naują politiką (tūkst. Eur)	Skirtumas (tūkst. Eur)
Stage 1	141	380	239
Stage 2	242	389	147
Stage 3	5.795	6.872	1.077
Iš viso	6.178	7.641	1.463

Finansinis turtas nurašomas, tik tais atvejais kai nėra galimybių susigrąžinti sutartinius pinigų srautus, kai skolininkas miršta ir jo turtinės teisės bei prievolės nepereina, ar nėra priimamos paveldėtojų, dėl to, kad miręs asmuo neturėjo jokio kilnojamojo ar nekilnojamojo turto, kuris galėjo būti paveldimas, ar jo nepakako reikalavimams padengti perimto turto apimtimi, pasibaigia fizinio asmens bankroto procedūra, įsigaliojusiu Teismo sprendimu, taip pat sukčiavimo bylose, kai sueina ikiteisminio tyrimo senatis, numatyta LR BK, o kaltas asmuo, per tyrimo eigos laikotarpį nebūna nustatytas.

Bankas apskaičiuoja tikėtinius kredito nuostolius, remdamasis tikimybėmis įvertintais scenarijais, kad būtų galima įvertinti numatomus grynuosius pinigų srautų trūkumus, diskontuotus EIR. Pinigų srautų trūkumas yra skirtumas tarp pinigų srautų, kurie turėtų būti sumokėti Bankui pagal sutartį, ir pinigų srautų, kuriuos Bankas tikisi gauti.

Pagrindiniai naudojami elementai, skaičiuojant tikėtinius kredito nuostolius, yra šie:

- PD (angl. probability of default) – kreditinių įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė, apskaičiuota Banko istoriniais 2013-2020 metų duomenimis.
- EAD (ang. exposure at default) - skolinimo pozicijos dydis įsipareigojimų neįvykdymo momentu (pagrindinė kredito dalis, sandorio sudarymo mokestis, tvarkymo mokestis ir sukauptos palūkanos).
- LGD (angl. loss given default) – kreditinių įsipareigojimų neįvykdymo sąlygotas nuostolis, apskaičiuotas Banko istoriniais 2009-2020 metų duomenimis. Jis pagrįstas sutartinių pinigų srautų skirtumu nuo to, kiek skolininkas tikisi atgauti neįvykdymo atveju.

Apskaičiuodamas tikėtinius kredito nuostolius, Bankas atsižvelgia į labiausiai tikėtiną scenarijų – daroma prielaida, kad ateities makroekonominiai pokyčiai atitiks Lietuvos Banko skelbiamas naujausias ekonomines prognozes.

2. Apskaitos principai (tęsinys)

Jeigu vėlesniu laikotarpiu turto vertės sumažėjimo nuostoliai sumažėja ir šis sumažėjimas gali būti siejamas tiesiogiai su įvykiu, įvykusi po vertės sumažėjimo pripažinimo, anksčiau pripažintas vertės sumažėjimas yra atstatomas. Bet kuris vertės sumažėjimo atstatymas yra pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje tiek, kad turto apskaitinė vertė neviršytų amortizuotos vertės atstatymo dieną.

Kartais Bankas, reaguodamas į skolininko finansinius sunkumus, suteikia nuolaidas ar pakeičia pradinės paskolų sutarčių sąlygas.

Bankas laiko paskolą restruktūrizuota, kai tokie pakeitimai yra atliekami dėl dabartinių ar tikėtinų skolininko finansinių sunkumų, ir Bankas nebūtų atlikęs tokių pakeitimų, jei skolininkas būtų finansiškai pajėgus. Veiksniai, rodantys finansinius sunkumus, apima įsipareigojimų nevykdymą arba reikšmingus kitus Skolų išieškojimo skyriaus pastebėjimus skolininko atžvilgiu. Restruktūrizavimas gali apimti mokėjimo termino pratęsimą ir naujas paskolos sutarties sąlygas. Persvarsčius sąlygas, bet koks vertės sumažėjimas vertinamas naudojant pradinę EIR, apskaičiuotą prieš pakeičiant sąlygas. Banko politika yra tinkamai stebėti visas restruktūrizuotas paskolas, kad būtų užtikrinta, jog ateityje mokėjimai ir toliau bus vykdomi.

Sprendimai dėl restruktūrizuotos paskolos klasifikavimo tarp 1-3 rizikos lygių (stage) nustatomi taip:

- Jei restruktūrizuota paskola vėluoja <90 dienų:
 - Tikrinami sandoriai, kurie buvo restruktūrizuoti.
 - Jeigu bent vienas iš šių sandorių buvo vėlavęs ≥ 90 dienų – restruktūrizuotas sandoris priskiriamas 3 lygiui.
 - Jeigu visi sandoriai vėlavo <90 dienų – restruktūrizuotas sandoris patenka į 1 arba 2 lygį pagal vėlavimo dienų skaičių.
 - Tikrinama ar restruktūrizuotas sandoris buvo patekęs į 3 lygį:
 - Skaičiuojama kiek mėnesių praėjo nuo išėjimo iš 3 lygio (tai yra kiek mėnesių praėjo nuo tada, kai jis vėluoja <90 dienų).
 - Jeigu praėjo mažiau nei 12 mėnesių – jis priskiriamas 3 rizikos lygiui.
 - Jeigu praėjo 12 arba daugiau mėnesių, sandoris priskiriamas 2 lygiui.
- Restruktūrizuotas sandoris vėluoja ≥ 90 dienų:
 - Sandoris priskiriamas 3 rizikos lygiui.

Nuo 2018 m. sausio 1 d., kai paskola buvo persvarstyta arba pakeista, bet nenutrauktas jos pripažinimas, Bankas taip pat pakartotinai įvertina, ar reikšmingai padidėjo kredito rizika. Bankas taip pat svarsto, ar tokia paskola turi būti klasifikuojama kaip 3 lygio finansinis turtas. Jei paskola buvo pertvarkyta ir vėliau pripažinta kaip 3 lygio finansinis turtas, ji tokia išlieka visą 12 mėnesių trukmės stebėsenos laikotarpį, per kurį skolininkas turi įvykdyti tam tikras sąlygas, kad būtų perkeltas į žemesnės rizikos lygį. Pertvarkytos paskolos, kurios pertvarkymo metu priskiriamos 3 lygio finansiniam turtui išlieka šiame lygyje iki paskolos išmokėjimo.

Naudojant Lietuvos statistikos departamento ir Lietuvos banko pateiktus oficialius ekonominius rodiklius, tiesinės regresijos pagalba nustatomi koeficientai, kuriais yra koreguojami tikėtini pinigų srautai ir PD rodikliai. Koeficientai atspindi tikėtinius ekonominius pakilimus ir nuosmukius pagal Lietuvos banko pateikiamas naujausias ekonominių rodiklių prognozes. Pagrindiniai ekonominių koeficientų nustatyme naudojami rodikliai:

- Privataus ir valstybinio sektoriaus vartojimas;
- Eksportas ir importas;
- Infliacija;
- BVP – bendras vidaus produktas;
- VKI – vartotojų kainų indeksas;
- Gyventojų pajamos (bruto ir neto);
- Nedarbo lygio rodikliai;

Bankas taip pat vertina rinkos situaciją pagal ekonominius sektorius. Klientams, kurie dirba ekonominius nuosmukius patiriančiuose sektoriuose, taikomi griežtesni reikalavimai priimančiam sprendimui ar tai yra padidėjusios rizikos kredito pozicijos.

2.7. Finansiniai įsipareigojimai

Pirminis pripažinimas ir vertinimas

Finansinių įsipareigojimų kategorijai priskiriami Banko trumpalaikiai ir ilgalaikiai įsipareigojimai, kuriuos sudaro Klientų indėliai, gautos paskolos ir kitos mokėtinos sumos. Visi finansiniai įsipareigojimai pirminio pripažinimo metu yra pripažįstami tikrąja verte, o gautų paskolų bei mokėtinų sumų atveju - atėmus tiesiogiai priskirtinas sandorio išlaidas.

Vėlesnis vertinimas

Finansinių įsipareigojimų vertinimas priklauso nuo jų priskyrimo, kaip aprašyta toliau:

2. Apskaitos principai (tęsinys)

Finansiniai įsipareigojimai apskaitomi tikrąja verte per pelną ar nuostolius

Finansiniai įsipareigojimai, apskaitomi tikrąja verte per pelną ar nuostolius, apima finansinius įsipareigojimus, laikomus prekybai, ir finansinius įsipareigojimus, kurie buvo priskirti pirminio pripažinimo metu kaip vertinami tikrąja verte per pelną ar nuostolius. Tokie įsipareigojimai yra klasifikuojami kaip laikomi prekybai. 2020 m. ir 2019 m. gruodžio 31 d. Bankas nepriskyrė jokių finansinių įsipareigojimų prie vertinamų tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais.

Finansiniai įsipareigojimai apskaitomi amortizuota savikaina

Šiai kategorijai priskiriami Klientų trumpalaikiai ir ilgalaikiai indėliai, gautos paskolos ir kitos mokėtinos sumos. Po pirminio pripažinimo finansiniai įsipareigojimai yra vertinami amortizuota savikaina, taikant efektyvios palūkanų normos metodą (EIR). Finansinių įsipareigojimų pripažinimas yra nutraukiamas, kai jie įvykdyti, anuliuoti arba pasibaigė.

Gautos paskolos ir kitos mokėtinos sumos

Po pirminio pripažinimo paskolos ir kitos mokėtinos sumos yra apskaitomos amortizuota savikaina naudojant efektyvios palūkanų normos metodą (EIR). Pelnas ir nuostoliai yra pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje, kai įsipareigojimai yra nurašomi arba amortizuojami.

Amortizuota savikaina apskaičiuojama atsižvelgiant į nuolaidą ar priemoną įsigyjant, taip pat mokesčius ar išlaidas, kurios yra neatskiriama EIR dalis. EIR amortizacija įtraukiama į Palūkanų sąnaudas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Pripažinimo nutraukimas

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojimas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet iš esmės kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų balansinių verčių pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2.8. Nuoma

Bankas kaip nuomininkas

Pagal nuomos sutartis į apskaitą yra traukiamas naudojimo teise valdomas turtas ir susijęs įsipareigojimas tada, kai Bankas gali pradėti naudotis nuomojamu turtu. Kiekvienas nuomos mokėjimas yra paskirstomas tarp įsipareigojimų dengimo ir palūkanų sąnaudų. Palūkanų sąnaudos yra pripažįstamos per nuomos laikotarpį. Nuomos mokėjimai yra diskontuojami naudojant Banko skolinimosi palūkanų normą. Visoms nuomos sutartims, išskyrus trumpalaikės ir mažaverčio turto nuomos sutartis, Bankas taiko vieną pripažinimo ir vertinimo metodą. Bankas pripažįsta nuomos įsipareigojimą mokėti nuomos įmokas ir naudojimo teise valdomą turtą, pagal kurį suteikiama teisė naudotis pagrindiniu turtu.

Naudojimo teise valdomas turtas

Pradžios datą (t. y. datą, nuo kurios pagrindinis turtas pradėtas naudoti) Bankas pripažįsta naudojimo teise valdomą turtą. Naudojimo teise valdomas turtas apskaitomas įsigijimo savikaina atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą pakoregavus dėl nuomos įsipareigojimo pakartotinio įvertinimo. Naudojimo teise valdomo turto įsigijimo savikaina apima nuomos įsipareigojimų pirminio vertinimo sumą, pirmines tiesiogines išlaidas, nuomos mokesčius pradžios datą arba iki jos, atėmus bet kokias gautas nuomos paskatas. Toliau nurodyta, kaip naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimas per visą nuomos laikotarpį skaičiuojamas pagal tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą:

- Patalpos nuo 2 iki 5 metų
- Transporto priemonės nuo 3 iki 5 metų

Nuomos įsipareigojimai

Pradžios datą Bankas pripažįsta nuomos įsipareigojimus, apskaitomus nuomos įmokų, kurios turės būti sumokėtos per nuomos laikotarpį, dabartine verte. Nuomos įmokos apima fiksuotas įmokas (įskaitant prilygintas fiksuotoms įmokoms) atėmus bet kokias gautinas nuomos paskatas, kintamas nuomos įmokas, kurios priklauso nuo indekso ar normos, ir sumos, kurios turėtų būti sumokėtos pagal likvidacinės vertės garantijas. Tokios nuomos įmokos taip pat apima pasirinkimo pirkti sandorio vykdymo kainą, jei yra pagrįstai žinoma, kad Bankas ta pasirinkimo teise pasinaudos, ir baudas už nuomos nutraukimą, jeigu daroma prielaida, kad per nuomos laikotarpį Bankas pasinaudos pasirinkimo teise nutraukti nuomą. Kintamos nuomos įmokos, kurios nepriklauso nuo indekso ar normos, pripažįstamos sąnaudomis (nebent jos yra patiriamos atsargoms pagaminti) laikotarpiu, kuriuo įvyksta įvykis ar atsiranda sąlyga, dėl kurių mokami šie mokesčiai.

2. Apskaitos principai (tęsinys)

Skaičiuodama dabartinę nuomos įmokų vertę, Bankas taiko Grupės rekomenduojamą palūkanų normą, kuri yra periodiškai peržiūrima. Po pradžios datos nuomos įsipareigojimų suma didinama atsižvelgiant į padidėjusią palūkanų normą ir sumažinama sumokėtų nuomos įmokų suma. Be to, balansinė nuomos įsipareigojimų suma yra vertinama pakartotinai, jeigu atliekami tam tikri koregavimai, pasikeičia nuomos laikotarpis ar nuomos įmokos (pvz., būsimų įmokų pakeitimai dėl indekso ar normos, naudojamos tokiems nuomos įmokoms nustatyti, pasikeitimo) arba pasikeičia pasirinkimo teisės pirkti nuomojamą turtą vertinimas.

Banko nuomos įsipareigojimai apskaitomi straipsnyje „Nuomos įsipareigojimai“ (žr. 14 pastabą).

Trumpalaikė ir mažaverčio turto nuoma

Bankas taiko pripažinimo išimtį savo trumpalaikiam turtui, kurį sudaro automobilių nuoma (t. y. tokia nuoma, kurios metiniai nuomos mokėjimai yra mažesni nei 5000 Eur ir kuri neapima pasirinkimo teisės pirkti turtą). Trumpalaikės nuomos sutartis vertinamos atsižvelgiant į pratęsimo galimybes. Jei ataskaitinę dieną iki nuomos sutarties termino pabaigos yra likęs mažiau nei 12 mėn. laikotarpis, tuomet yra vertinama nuomos sutarties pratęsimo tikimybė. Jei yra labiau tikėtina, jog sutartis bus pratęsta ilgesniam laikotarpiui, prie dabartinio iki sutarties pabaigos likusio laikotarpio papildomai yra pridedamas planuojamas nuomos pratęsimo terminas. Trumpalaikės ir mažaverčio turto nuomos įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal tiesinį metodą per nuomos laikotarpį.

2.9. Kito turto vertės sumažėjimas

Finansinių ataskaitų dieną Bankas nustato, ar yra požymių, kad turto vertė gali būti sumažėjusi. Jei tokie požymiai egzistuoja, arba jei yra reikalinga kartą per metus patikrinti, ar turto vertė nėra sumažėjusi, Bankas apskaičiuoja tokio turto atsiperkamąją vertę. Turto atsiperkamoji vertė yra didesnė iš turto ar pinigų generuojančio vieneto tikrosios vertės atėmus pardavimo išlaidas bei jo naudojimo vertės. Turto atsiperkamoji vertė yra nustatoma individualiam turtui, išskyrus tuos atvejus, kai turtas negeneruoja pinigų srautų, nepriklausomų nuo kito turto ar kitų turto grupių. Kai apskaitinę turto vertę viršija atsiperkamąją vertę, turto vertę yra sumažėjusi ir ji yra sumažinama iki atsiperkamosios vertės. Nustatant naudojimo vertę planuojami pinigų srautai yra diskontuojami iki dabartinės vertės, naudojant diskonto normą, kuri atspindi pinigų laiko vertę rinkoje galiojančiomis sąlygomis ir specifinę to turto riziką. Besitęsiančios veiklos vertės sumažėjimo nuostoliai yra apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje tuose išlaidų straipsniuose, kuris yra susijęs su nuvertėjusio turto veikla.

Kiekvieną ataskaitinę datą yra įvertinama, ar nėra požymių, kad anksčiau pripažintas turto vertės sumažėjimas jau neegzistuoja ar gali būti sumažėjęs. Jeigu egzistuoja tokie požymiai, yra įvertinama atgautina vertė. Anksčiau pripažintas vertės sumažėjimas yra atstatomas tik tuo atveju, kai pasikeitė įvertinimai, naudoti nustatyti atgautinai vertei, lyginant su paskutiniu vertės sumažėjimo pripažinimo momentu. Šiuo atveju, apskaitinę turto vertę yra padidinama iki atgautinos vertės. Ši padidinta vertė negali būti didesnė už tokią apskaitinę turto vertę (įvertinus nusidėvėjimą), kuri būtų buvusi, jei praeityje niekada nebūtų pripažintas vertės sumažėjimas. Vertės sumažėjimo atstatymas yra pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje, nebent turtas yra apskaitomas perkainota verte ir atstatymas tokiu atveju yra apskaitomas kaip perkainavimo rezultato padidėjimas. Po tokio atstatymo nusidėvėjimo norma (jei tokia taikoma) yra koreguojama, kad atstatytos turto apskaitinės vertės ir likvidacinės vertės skirtumas ateityje būtų paskirstytas per visą likusį turto naudingo tarnavimo laiką.

2.10. Finansinio turto ir įsipareigojimų tikrosios vertės

Tikrosios vertės nustatymo tikslas yra nustatyti kainą už kuria gali būti apsieista turtu arba kuria gali būti įskaitytas įsipareigojimas tarp rinkos dalyvių vertinimo diena ir esant dabartinėms rinkos sąlygomis. Tikroji finansinių priemonių, kuriomis prekiaujama finansų rinkose, vertė nustatoma atsižvelgiant į kotiruojamas rinkos kainas. Finansinio turto įvertinimui naudojamos pirkimo kainos, o įsipareigojimų įvertinimui – pardavimo kainos. Tikroji palūkanas uždirbančio turto vertė nustatoma remiantis diskontuota pinigų srautų verte, taikant tą pačią palūkanų normą tarpusavyje terminais ir rizika panašioms instrumentams. Nektiruojamų nuosavybės vertybinių popierių tikroji vertė nustatoma remiantis vertinimo metodais. Šie vertinimo metodai apima tam tikrus vertinimus, kurių dalis priklauso nuo priemonės sudėtingumo ir rinkos duomenimis pagrįstos informacijos prieinamumo. Tokie metodai remiasi rinkos sąlygomis pastaruoju metu įvykusių sandorių kainomis, panašių popierių rinkos kaina arba pinigų srautų analize. Tikroji finansinio turto (įsipareigojimų) vertė yra atskirai aprašoma finansinių ataskaitų pastabose, jei ji reikšmingai skiriasi nuo apskaitinės vertės.

2. Apskaitos principai (tęsinys)

Tikraja verte apskaitomų finansinių priemonių suskirstymui pagal vertinimo metodą yra nustatyti trys duomenų lygiai:

1 lygis: Kotiruojamos rinkos kainos

1 lygio vertinimai atliekami naudojant nekoreguotas identiškų priemonių kotiruojamas rinkos kainas aktyvuose rinkose, kur kotiruojamos kainos yra lengvai prieinamos ir šios kainos atspindi faktiškus ir reguliariai vykdomus rinkos sandorius tarp nesusijusių šalių.

2 lygis: Vertinimo metodai naudojant stebimus duomenis

2 lygio vertinimo metodais apskaičiuota tikroji vertė, kai kintamieji, turintys reikšmingą įtaką tikrajai vertei, yra tiesiogiai ar netiesiogiai prieinami rinkoje. Taikant 2 lygio vertinimo metodus yra naudojami diskontuoti pinigų srautai, pasirinkimo sandorių kainodaros modeliai, naujausi sandoriai ir kitų finansinių priemonių, kurios iš esmės yra tokios pačios, kainos.

Prieinamos reikšmės yra, pavyzdžiui, užsienio valiutų keitimo kursai, vertybinių popierių biržos kainos, rinkos palūkanų normos (Libor ir kt.), stebimų pasirinkimo sandorių kainų numanomas svyravimas už tokį patį laikotarpį ir Banko faktiškai įvykdyti sandoriai su viena ar daugiau išorinių sandorio šalių.

3 lygis: Vertinimo metodai naudojant reikšmingas nestebimus duomenis

3 lygio metodais apskaičiuota tikroji vertė, kai žemiausio lygio kintamieji, turintys reikšmingą įtaką tikrajai vertei, neparemti prieinamais rinkos duomenimis. Tokie metodai dažniausiai apima panašių priemonių stebimų duomenų ekstrapoliavimą, istorinių duomenų analizę ar kitų analitinių metodų taikymą.

2.11. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus sudaro pinigai, laikomi Lietuvos banke, LR komerciniuose bankuose bei automatinuose kasininkų seifuose (AKS). Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų pradinis terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai nežymi.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro lėšos Lietuvos Banke, einamosiose bankų sąskaitose bei pinigų likučiai AKS.

2.12. Atidėjiniai

Atidėjiniai apskaitomi tada ir tik tada, kai dėl įvykio praeityje Bankas turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ekonominė nauda teikiantys ištekliai, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Atidėjiniai yra peržiūrimi kiekvieno balanso sudarymo dieną ir koreguojami, kad atspindėtų tiksliausią dabartinį įvertinimą. Tais atvejais, kai pinigų laiko vertės poveikis yra reikšmingas, atidėjinių suma yra išlaidų, kurių, tikėtina, reikės įsipareigojimui padengti, dabartinė vertė. Kai naudojamas diskontavimas, atidėjinių padidėjimas, atspindintis praėjusio laiko tarpą, yra apskaitomas kaip palūkanų sąnaudos.

2.13. Pelno mokestis ir atidėtasias pelno mokestis

Pelno mokesčio apskaičiavimas remiasi metiniu pelnu, įvertinus atidėtą pelno mokestį. Pelno mokestis skaičiuojamas pagal Lietuvos mokesčių įstatymų reikalavimus.

Lietuvos Respublikos įmonėms taikomas pelno mokesčio tarifas yra 15 %.

Mokestiniai nuostoliai Lietuvoje gali būti keliami neribotą laiką. Nuo 2014 m. sausio 1 d. perkeliama mokestiniai nuostoliai negali viršyti 70 proc. einamųjų metų apmokestinamo pelno. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno.

Atidėtieji mokesčiai apskaičiuojami balansinių įsipareigojimų metodu. Atidėtasias mokestis atspindi laikinųjų skirtumų tarp turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės ir jų mokesčių bazės grynąją mokestinę įtaką. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra vertinami mokesčių tarifu, kuris, kaip tikimasi, bus taikomas laikotarpiu, kuriame bus realizuojamas turtas ar padengiamas įsipareigojimas, atsižvelgiant į mokesčių tarifus, kurie buvo priimti ar iš esmės priimti balanso datą.

2. Apskaitos principai (tęsinys)

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas balanse tiek, kiek Banko vadovybė tikisi, kad jis bus realizuotas artimiausioje ateityje atsižvelgiant į apmokestinamojo pelno prognozes. Jei tikėtina, kad dalis atidėtojo mokesčio nebus realizuota, ši atidėtojo mokesčio dalis nėra pripažįstama finansinėse ataskaitose. 2020 m. pabaigoje Bankas finansinėse ataskaitose pripažino atidėtojo mokesčio turtą, kuris buvo apskaičiuotas dėl to, kad pradėjus vykdyti bankinę veiklą pasikeitė mokesstinis reglamentavimas ir atidėjimų paskoloms sąnaudos tapo leidžiamais atskaitymais. Dėl šios priežasties 2020 m. gruodžio 31 d. buvo apskaičiuotas mokesstinis nuostolis, kurio pagrindu pripažintas atidėtojo mokesčio turtas. 2019 m. gruodžio 31 d. įmonės finansinėse ataskaitose atidėtojo mokesčio turtas nebuvo pripažintas dėl nereikšmingumo.

2.14. Pajamų pripažinimas

Pajamos yra pripažįstamos tuomet, kai yra tikėtina, kad Bankas gaus ekonominę naudą ir kai pajamas galima patikimai apskaičiuoti. Pajamos yra apskaitomos kaupimo principu, kai jos yra uždirbamos.

Vartojimo kreditų palūkanų pajamos yra pripažįstamos kaupimo principu, atsižvelgiant į skolos likutį ir taikant efektyvią palūkanų normą. Skaičiuodama efektyvią palūkanų normą, Bankas įvertina pinigų srautus, atsižvelgdama į visas paskolos sutartyje nurodytas sąlygas, tačiau neatsižvelgdama į būsimus kredito nuostolius. Į šį skaičiavimą yra įtraukiami visi mokesčiai ir kitos sumos, kurias sutarties šalys sumokėjo arba gavo viena iš kitos, ir kurios yra neatskiriama faktinės palūkanų normos dalis, taip pat visi komisiniai arba nuolaidos.

Bankas skaičiuoja palūkanų pajamas taikydama efektyvią palūkanų normą kito nei sumažėjusios vertės finansinio turto bendrai likutinei vertei (neatėmus vertės sumažėjimo). Kai finansinio turto vertė sumažėja ir dėl šios priežasties jis priskiriamas 3 stadijai, Bankas pripažįsta pajamas taikant efektyvią palūkanų normą finansinio turto amortizuotai savikainai (atėmus vertės sumažėjimą). Jeigu finansinio turto būklė pagerėja ir jis gražinamas į 2 arba 1 stadiją, Bankas grįžta prie tokio turto pajamų pripažinimo nuo bendros likutinės vertės, prieš vertės sumažėjimą.

Kitų paslaugų pajamos pripažįstamos, kai sandoris yra baigtas arba jo įvykdymo laipsnis iki finansinių ataskaitų datos gali būti patikimai įvertintas.

Delspinigiai už pavėluotus atsiskaitymus ir kiti įsipareigojimai, susijusį su paskolomis, pripažįstami pajamomis pinigų principu, gavus klientų sumokėtus pinigus.

2.15. Sąnaudų pripažinimas

Indėlių palūkanų sąnaudos apskaitoje pripažįstamos kaupimo principu, atsižvelgiant į indėlio sumą ir taikant indėlio sutarties galiojanti palūkanų normą. Kitos veiklos sąnaudos pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginimo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį patirtų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su konkrečių pajamų uždirbimu ir jos ateinančiais laikotarpiais neduos pajamų, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

Sąnaudų dydis paprastai įvertinamas sumokėta arba mokėtina pinigų suma, įtraukiant neatskaitomą PVM. Tais atvejais, kai numatytas ilgas atsiskaitymo laikotarpis ir palūkanos nėra išskirtos, sąnaudų dydis įvertinamas diskontuojant atsiskaitymo sumą rinkos palūkanų norma.

2.16. Užsienio valiutos

Užsienio valiuta išreikšti sandoriai apskaitomi pagal sandorio dieną galiojusį oficialų valiutų keitimo kursą. Pelnas ir nuostoliai iš tokių sandorių bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo balanso dieną yra apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje. Tokie likučiai perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos valiutų keitimo kursą.

Bankas ataskaitų dieną (per ataskaitinius metus) nevykdė sandorių užsienio valiuta.

2.17. Įvertinimų ir vadovybės sprendimų naudojimas rengiant finansines ataskaitas

Remiantis Tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais, priimtais taikyti Europos Sąjungoje, vadovybė, rengdama finansines ataskaitas, turi padaryti tam tikrus vertinimus ir prielaidas, kurie turi įtakos turto, įsipareigojimų, pajamų, išlaidų ir neapibrėžtumų atskleidimui.

2. Apskaitos principai (tęsinys)

Žemiau yra pateiktos pagrindinės prielaidos, kurios yra įtakojamos ateities ir kitų įvertinimo sričių neapibrėžtumo balanso sudarymo datą bei kurios gali sąlygoti reikšmingą turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės koregavimą ateinančiais finansiniais metais.

Klientų permokų iš pasibaigusių paskolos sutarčių nurašymas

Bankas apskaito ir nuolat kontroliuoja klientų, neturinčių galiojančių paskolų sandorių permokas.

GF bankas remiantis Marginalen Grupės darbo su klientų permokomis Tvarka bei atsižvelgiant į bendrąjį 10 metų ieškinio senaties terminą numatyta LR Civiliniame Kodekse, kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje vertina permokas pagal jų atsiradimo terminą. Kai permokai sueina 10 metų ir per šį laiką klientas nesikreipė, o Bankui nepavyko gauti patikimos informacijos, reikalingos permokos grąžinimui, permoka yra pripažįstama pajamomis (nurašoma). Išsamesnė informacija apie įtrauktas sumas yra nurodyta 12 Pastaboje.

Klientams suteiktų paskolų tikėtinų kredito nuostolių nustatymas (kitai - vertės sumažėjimas)

Bankas, siekdamas nustatyti vertės sumažėjimą, nuolat peržiūri turimų paskolų portfelį. Bankas, nustatydamas ar nuostolis dėl paskolų vertės sumažėjimo turėtų būti pripažintas pelne (nuostoliuose), naudoja įvertinimus ar yra stebėjimais pagrįstų duomenų, rodančių, kad yra išmatuojamas įvertintų panašios rizikos Banko skolininkų būsimųjų pinigų srautų sumažėjimas. Šis įvertinimas remiasi istorinės kiekvienos panašios rizikos skolininkų grupės informacijos analize bei aktualia ateities informacija. Kiekvienai panašios rizikos skolininkų grupei nustatomas nuostolingumo koeficientas, ir juo remiantis nustatomas vertės sumažėjimas. Naudojamos prielaidos reguliariai (bent kartą per metus) peržiūrimos, siekiant sumažinti skirtumus tarp nuostolių įvertinimo ir realiai patiriamų nuostolių.

Atidėjimų skaičiavime naudojami ekonominių rodiklių istoriniai duomenys bei oficialios ateities prognozės, pateiktos Lietuvos Statistikos Departamento ir Lietuvos Banko, taip įvertinant ateities pinigų srautų didėjimą arba mažėjimą. Pagrindiniai naudojami rodikliai, kurie buvo atrinkti regresinės analizės pagalba, yra vartojimo kainų indeksas, BVP ir nedarbo lygio rodiklis. Naudojant šiuos rodiklius nustatomi koeficientai, kurių pagalba koreguojami ateities pinigų srautai ir atskirų klientų grupių rizikingumo lygiai. Išsamesnė informacija apie įtrauktas sumas yra nurodyta 5 Pastaboje.

Bankinės sistemos Mambu išlaidų apskaita

2020 m. gegužės mėnesį Bankas pradėjo naudoti bankinę sistemą MAMBU, skirtą indėlių apskaitai. Tai yra programinė įranga naudojimo sutartis pasirašyta su trečia šalimi. Vadovybės vertino, ar sutartis patenka į 16-ojo TFAS taikymo sritį. Sutartis suteikia tik teisę gauti prieigą prie tiekėjo sukurtos programinės įrangos per sutarties galiojimo laiką. Bankas taip pat neturi sprendimų priėmimo teisių, negali atnaujinti ar perkonfigūruoti programinės įrangos per sutarties galiojimo laiką, o Bankas neturi sprendimų priėmimo teisių nukreipti programinės įrangos naudojimą (pvz., kada atnaujinti ar konfigūruoti sistemą). Todėl banko Vadovybė nustatė, kad sutartis nepatenka į 16-ojo TFAS taikymo sritį. Be to, Vadovybė sprendė, ar sutartis patenka į 38-ojo TAS taikymo sritį. Bankas turi neišimtinės teises pagal sutartį ir neturi sutartinės teisės perimti programinės įrangos valdymą, todėl sutarties išlaidos nebuvo kapitalizuojamos pagal 38-ąjį TAS. Remiantis atliktu vertinimu turimos teisės į programinę įrangą nepatenka po 16-ojo TFAS ar 38-ojo TFAS taikymo sritis, todėl sutarties išlaidos apskaitomos kaip bendrosios paslaugų išlaidos, kai jos patiriamos. Viso patirtos išlaidos 2020 m. sudarė 149 tūkst. eurų.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas

Atidėtojo pelno mokesčio turtas pripažįstamas laikiniesiems skirtumams tokia apimtimi, kokia tikėtinas mokesstinės naudos realizavimas per būsimą apmokestinamąjį pelną. Vadovybei tenka priimti sprendimus, siekiant nustatyti pripažintino atidėtojo pelno mokesčio turto sumą, remiantis apmokestinamojo pelno suma, kurią tikimasi uždirbti ateinančiais laikotarpiais, ir mokesčių planavimo strategijomis. Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra pripažįstamas įvertinant Banko veiklos rezultatų ir apmokestinamojo pelno prognozes.

Dėl būsimų įvykių vertinimams naudotos prielaidos gali keistis. Tokių pokyčių įtaka vertinimams bus pateikta finansinėse ataskaitose jiems atsiradus. Išsamesnė informacija pateikta 17 pastaboje.

2. Apskaitos principai (tęsinys)

Naudojimo teisė valdomas turtas

Nustatant, kuris turtas turi būti apskaitomas kaip naudojimo teisė valdomas turtas, naudojami šie kriterijai:

- nuomos sutartis galioja ilgiau nei 12 mėnesių;
- metinė nuomos mokėjimų suma yra didesnė nei 5000 Eur;
- jeigu sutartis gali būti pratęsta, vertinimui daroma prielaida, kad ji bus pratęsta 36 mėn. laikotarpiui.

COVID-19 pandemijos galimos įtakos verslui

Atsižvelgiant į makroekonominių perspektyvų neaiškumą susijusi su COVID-19 pandemija, UAB GF Bankas pakoregavo savo veiklos planus bei strategiją, taip pat pakoregavo rizikos valdymą didžiausią dėmesį skiriant labiausiai paveiktiems sektoriams. Papildomai Bankas įsidiegė kasdieninę portfelio kokybės stebėseną, sektorinę analizę, leidžiančią nuolat stebėti portfelio kitimą. Nuotoliniai kanalai bei pardavimų strategija perorientuota į vartotojų segmentus kurie yra mažiau paveikūs galimiems karantino ribojimams.

Praejusiais metais įsigaliojo vartojimo kredito įstatymo pakeitimas, kurio 18 straipsnis numato galimybę klientams turintiems laikinų finansinių sunkumų kreiptis dėl įmokų, išskyrus palūkanas, atidėjimo iki 3 mėnesių, laikotarpiui, tačiau per visus metus dėl tokios galimybės į banką kreipėsi tik šiek tiek daugiau nei trys šimtai klientų, mažiau nei 1% visų klientų. Suvaržymų nuėmimai 2020 m. vasarą parodė, kad vartotojų pasitikėjimas grįžta gana greitai ir paklausa vartojimo kreditams ir pirkimui išsimokėtinai beveik pilnai atsistatė. Antrosios COVID-19 bangos atėjimas buvo planuotas ir įvertintas, pakoreguota strategija leido Bankui net ir esant karantino ribojimams padidinti palūkanų pajamas lyginant su praėjusiais finansiniais metais.

UAB GF bankas esant COVID-19 aplinkybėmis sugebėjo pasiūlyti rinkai terminuoto indėlio produktą, pritraukė daugiau nei 40 MEUR indėlių ir refinansavo apie 80% grupės suteiktos paskolos. Toks įsipareigojimų pertvarkymas reikšmingai sumažino finansavimosi kaštus (bei priklausomybę nuo vieno kreditoriaus) ir sukūrė palankias sąlygas 2021 metų veiklai.

Antroji COVID-19 banga ir nauji karantino suvaržymai, kaip ir tikėtasi, turi tam tikros neigiamos įtakos paskolų portfelio augimui, tačiau ši įtaka yra pilnai įvertinta paskutiniame veiklos plane ir prognozėse. Nepaisant sulėtėjusio paskolų portfelio augimo UAB GF Banko pelningumas gerėja. Tai lemia peržiūrėtas kaštų valdymas, pasikeitusi portfelio struktūra bei sumažėję finansavimosi kaštai. UAB GF Bankas planuoja, kad net ir išlikus karantino suvaržymams visą 2021 m. pirmą ketvirtį bei dalį antro ketvirčio 2021 m. grynosios palūkanų pajamos bei ikimokestinis pelnas augs lyginant su 2020 m.

Atidėjimų sudaryme blogoms paskoloms UAB GF bankas naudoja ateities prognozes leidžiančias į vertinimą įtraukti labiausiai tikėtinus makroekonominius scenarijus. Papildomai Bankas vertina sektorius su išaugusia rizika ir klientus kuriems rizika vertinama kaip padidėjusi, nors jie tuo metu ir neveluoja atlikti mokėjimų.

Įvertinant veiklos rodiklius griežto karantino sąlygomis (2020 m. gruodis – 2021 m. vasaris) galima daryti prielaidą, kad Covid-19 banko veiklos tęstinumui įtakos neturi.

2.18. Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ekonominę naudą duodantys ištekliai bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

2.19. Po ataskaitiniai įvykiai

Po ataskaitiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Banko padėtį finansinės būklės ataskaitos dieną (koreguojantys įvykiai), finansinėse ataskaitose yra atspindimi. Po ataskaitiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai tai yra reikšminga.

2. Apskaitos principai (tęsinys)

2.20. Tarpusavio užskaitos

Sudarant finansines ataskaitas turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomi tarpusavyje, išskyrus atvejus, kai atskiras tarptautinis finansinės atskaitomybės standartas reikalauja būtent tokio užskaitymo.

2.21. Kiti atskleidimai

Finansinių ataskaitų palyginamieji duomenys gali būti pakoreguoti, kad atitiktų einamųjų metų finansines ataskaitas.

3. Atskleidimų pokyčiai

Nuo 2020 m. pradžios UAB GF Bankas nusprendė pakeisti atskleidimą, susijusį su sąnaudų klasifikavimu. Dėl to, kad Bankas teikia tik PVM neapmokestinamos paslaugas ir neturi PVM apskaitos, efektyviam valdymui bei planavimui buvo priimtas sprendimas apskaityti sąnaudas, įtraukiant į jų kainą ir neatskaitomo PVM sumą. Pakeitimas buvo atliktas remiantis 8.14 TAS reikalavimais, siekiant tiksliau pateikti patiriamas sąnaudas pagal ekonominę rūšį, kas leistų Banko vadovybei bei finansinių ataskaitų skaitovams priimti pagrįstus ekonominius sprendimus, geriau suprasti išlaidų dinamiką ir struktūrą.

Neatskaitomo PVM įtaka Bendrųjų pajamų ataskaitos straipsniams parodyta lentelėje toliau. Apskaitos politikos keitimas neturėjo įtakos finansinės būklės, nuosavo kapitalo pokyčių ar pinigų srautų ataskaitoms dėl to jos toliau nėra pateikiamos:

	2019 m. prieš perklasifikavimus	Įtaka	2019 m. po perklasifikavimų
Grynosios palūkanų pajamos po vertės sumažėjimo	9.475		9.475
Mokesčių ir komisinių sąnaudos	(390)	(39)	(429)
Reklama, rinkodara ir reprezentacija	(1.181)	(248)	(1.429)
Patalpų nuoma ir eksploatacija	(210)	(84)	(294)
Kitos veiklos sąnaudos	(2.173)	371	(1.802)
Veiklos sąnaudos	(9.004)		(9.004)
Pelnas prieš pelno mokestį	646		646
Grynasis pelnas	545		545

4. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Pinigai banke ir AKS*	2.751	758
Lėšos Lietuvos Banke	4.524	360
	7.275	1.118

*AKS – automatiniai kasininkų seifai, skirti grynujų pinigų išdavimui pagal sudarytus finansavimo sandorius

5. Suteiktos paskolos ir gautinos sumos

Suteiktų paskolų grynąją vertę sudarė:

	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Suteiktos paskolos	71.397	69.971
Tikėtini kredito nuostoliai	(7.546)	(5.925)
	63.851	64.046

Vartojimo kredito paskolos suteikiamos tik fiziniams asmenims, Lietuvos Respublikos rezidentams, paskolų valiuta yra euras.

Bendras suteiktų paskolų vertės sumažėjimo pokytis pateiktas lentelėje žemiau:

	2020 m.	2019 m.
Vertės sumažėjimas sausio 1 d.	5.925	5.685
Vertės sumažėjimas per metus (atstatymas)	1.811	141
Nurašytų ir parduotų paskolų vertės sumažėjimo (atstatymas)	(397)	(331)
3 stadijos palūkanų korekcija*	207	430
Vertės sumažėjimas gruodžio 31 d.	7.546	5.925

*Pagal TFAS 9 gaires Bankas 3 stadijos paskoloms palūkanų pajamas apskaito nuo amortizuotos savikainos (vertės po atidėjimų). Toks palūkanų pajamų sumažėjimas apskaitomas pelno nuostolio ataskaitoje, bet nedaro įtakos balansinei paskolų vertei. Paskolų palūkanų pajamų koregavimas atliekamas koreguojant atidėjimų sąnaudas, dėl to susidaro skirtumas tarp finansinės būklės ataskaitos atidėjimų pokyčio ir bendrųjų pajamų ataskaitoje apskaitytų atidėjimo sąnaudų.

5. Suteiktos paskolos ir gautinos sumos (tęsinys)

Sąnaudos susijusios su palūkanas uždirbančiu turtu:

	2020 m.	2019 m.
Suteiktų paskolų vertės sumažėjimas (atstatymas)	1.811	141
Suteiktų paskolų vertės nurašymo nuostolis (pelnas)	77	63
Parduotų paskolų nurašymo nuostolis (pelnas)	14	-
	1.902	204

Viso sąnaudos, susijusios su palūkanas uždirbančiu turtu, apskaitytos Bendrųjų pajamų ataskaitoje

Žemiau pateikiamas gautinų vartojamųjų paskolų sumų išsidėstymas pagal terminus, nustatytus paskolų sutartyse:

	2020 m.	2019 m.
Iki vienerių metų	26.216	29.448
Nuo vienerių metų iki penkerių metų	35.569	32.881
Virš penkerių metų	2.066	1.717
Gautinos vartojamųjų paskolų sumos, grynąja verte	63.851	64.046

Kredito kokybė pagal finansinio turto klases

Visos Banko paskolos dėl tikėtinų kredito nuostolių yra vertinamos bendrai.

Prieš priimdamas sprendimą dėl paskolos suteikimo Bankas surenka visus reikalingus vertinimui duomenis iš verslo valdymo sistemos, išorinių registru, tiesiogiai iš klientų. Jei bent dalis privalomų vertinimui duomenų nėra surenkama paraiška toliau nevertinama. Fizinų asmenų mokumui vertinti Bankas taiko vidinę statistinę reitingavimo sistemą, bei papildomas rizikos vertinimo taisykles, kurios iš surinktų duomenų vertina kliento kredito istoriją, mėnesio pajamas, turimus įsipareigojimus, įsipareigojimų ir pajamų santykį ir su tuo susijusius kitus rodiklius. Sudarant sutartį šeimos reikmėms taip pat vertinami ir sutuoktinio pajamos bei įsipareigojimai, susituokę asmenys be sutuoktinio gali sudaryti sutartį tik asmeniniams poreikiams. Vertinamas ne tik pats klientas tačiau ir kiekviena konkreti suma, sutarties laikotarpis, tokiu būdu atmetant rizikingus Bankui variantus ir klientui pateikiant tik Bankui tinkamo rizikingumo pasiūlymus.

Išduotų paskolų rizika pirmus tris mėnesius matuojama taikant ankstyvos rizikos rodiklį (IP), nuo trečio mėnesio ir aukštos rizikos rodiklį (HR), kurie leidžia nuolat stebėti išduotų paskolų riziką. Be bendros portfelio rizikos matuojama ir atskirų produktų, partnerių rizika, pagal poreikį galima vertinti riziką bet kuriam apibrėžtam segmentui.

Pagal 9 TFAS reikalavimus kas mėnesį paskolos skaidomos į stadijas: pirmą stadiją kur paskolos yra veiksnios, antrą stadiją kur paskolos yra veiksnios bet su padidėjusia rizika, bei trečią stadiją kur paskolos yra neveiksnios. Taip pat pagal 9 TFAS reikalavimus vertinama paskolos negražinimo rizika ir nuostolių tikimybė. Paskolos papildomai skaidomos pagal pradelstą įmokų sumokėjimo laiką į homogenines grupes kas 30 vėlavimo dienų (1-29, 30-59...), kurios leidžia operatyviai įvertinti portfelio kokybės pokyčius. Iki 90 vėlavimo dienų iš klientų reikalaujama padengti tik pavėluotas sumokėti įmokas ir delspinigius, kai klientai vėluoja sumokėti įmokas 90 dienų ir ilgiau, bei daugiau nei 10% paskolos, iš klientų gali būti reikalaujama sugrąžinti visą paskolos likutį ir delspinigius iš karto. Suteiktų paskolų paskirstymas pagal rizikos grupes 2020 m. gruodžio 31 d. pateikiamas lentelėje žemiau:

5. Suteiktos paskolos ir gautinos sumos (tęsinys)

2020 m.	Pradelstos paskolos				Iš viso
	Nepradelstos paskolos	Maža rizika	Aukštesnė rizika	Aukšta rizika	
Turto klasė					
Suteiktos paskolos	54.945	3.739	1.017	4.150	63.851

Suteiktų paskolų paskirstymas pagal rizikos grupes 2019 m. gruodžio 31 d. pateikiamas lentelėje žemiau:

2019 m.	Pradelstos paskolos				Iš viso
	Nepradelstos paskolos	Maža rizika	Aukštesnė rizika	Aukšta rizika	
Turto klasė					
Suteiktos paskolos	53.325	4.795	911	5.015	64.046

Tapus Bankui ir atsižvelgiant į Lietuvos Banko reikalavimus ir rekomendacijas, buvo peržiūrėta bei atnaujinta atidėjimų formavimo politika.

Paskolų tikėtinių kredito nuostolių judėjimas 2020 ir 2019 metais parodytas lentelėse žemiau:

	1 stadija	2 stadija	3 stadija	Iš viso
Paskolų tikėtini kredito nuostoliai 2019 m. gruodžio 31 d.	140	234	5.551	5.925
Naujos paskolos	385	-	-	385
Perkėlimas į 1 stadiją	114	(114)	-	-
Perkėlimas į 2 stadiją	(107)	141	(34)	-
Perkėlimas į 3 stadiją	(145)	(16)	161	-
Portfelio pardavimas	-	-	(85)	(85)
Paskolų nurašymai	-	-	(312)	(312)
3 stadijos palūkanų korekcija	-	-	207	207
Vertės sumažėjimo pasikeitimas	(106)	(50)	1,582	1,426
Paskolų tikėtini kredito nuostoliai 2020 m. gruodžio 31 d.	281	195	7.070	7.546

	1 stadija	2 stadija	3 stadija	Iš viso
Paskolų tikėtini kredito nuostoliai 2018 m. gruodžio 31 d.	356	24	5.305	5.685
Naujos paskolos	63	141	361	565
Perkėlimas į 1 stadiją	77	(70)	(7)	-
Perkėlimas į 2 stadiją	22	(6)	(16)	-
Perkėlimas į 3 stadiją	104	248	(352)	-
Paskolų nurašymai	-	-	(331)	(331)
3 stadijos palūkanų korekcija	-	-	430	430
Vertės sumažėjimo pasikeitimas	(482)	(104)	162	(424)
Paskolų tikėtini kredito nuostoliai 2019 m. gruodžio 31 d.	140	233	5.552	5.925

5. Suteiktos paskolos ir gautinos sumos (tęsinys)

Paskolų prieš vertės sumažėjimą judėjimas pagal įmonėje nustatytą paskolų vertinimo metodiką 2020 ir 2019 m.:

	2020 m. gruodžio 31 d.			
	1 stadija	2 stadija	3 stadija	Iš viso
Nepradelstos paskolos	48.524	6.806	33	55.363
Maža rizika (vėlavimai iki 30 d.)	2.459	1.337	22	3.818
Aukštesnė rizika (vėlavimai 30-90 d.)	-	903	153	1.056
Aukščiausia (vėlavimai virš 90 d.)	-	22	11.138	11.160
Iš viso:	50.983	9.068	11.346	71.397

	2019 m. gruodžio 31 d.			
	1 stadija	2 stadija	3 stadija	Iš viso
Nepradelstos paskolos	41.732	11.834	79	53.644
Maža rizika (vėlavimai iki 30 d.)	1.334	3.467	56	4.857
Aukštesnė rizika (vėlavimai 30-90 d.)	-	881	62	943
Aukščiausia (vėlavimai virš 90 d.)	-	-	10.527	10.527
Iš viso:	43.066	16.182	10.724	69.971

Portfelio vertės prieš tikėtinus kredito nuostolius pasikeitimas 2020 ir 2019 metais:

Portfelio vertė prieš vertės sumažėjimą	1 stadija	2 stadija	3 stadija	Iš viso
Likutis 2019 m. gruodžio 31 d.	43.066	16.181	10.724	69.971
Naujos paskolos	26.391	3.808	431	30.630
Perkėlimas į 1 stadiją	7.275	(7.275)	-	-
Perkėlimas į 2 stadiją	(2.839)	2.932	(93)	-
Perkėlimas į 3 stadiją	(302)	(1.020)	1.322	-
Portfelio pardavimas	-	-	(196)	(196)
Gražinimai ir turto pripažinimo nutraukimai	(22.608)	(5.558)	(842)	(29.008)
Likutis 2020 m. gruodžio 31 d.	50.983	9.068	11.346	71.397

Portfelio vertė prieš vertės sumažėjimą	1 stadija	2 stadija	3 stadija	Iš viso
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	60.227	878	11.202	72.307
Naujos paskolos	21.000	9.464	747	31.211
Perkėlimas į 1 stadiją	1.230	(1.216)	(14)	-
Perkėlimas į 2 stadiją	(1.613)	1.643	(30)	-
Perkėlimas į 3 stadiją	(156)	45	111	-
Gražinimai ir turto pripažinimo nutraukimai	(37.622)	5.367	(1.292)	(33.547)
Likutis 2019 m. gruodžio 31 d.	43.066	16.181	10.724	69.971

6. Išankstiniai apmokėjimai

	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Garantinės sumos partneriams pagal bendradarbiavimo sutartis	30	159
Išankstiniai apmokėjimai tiekėjams pagal paslaugų sutartis	9	57
Užstatai tiekėjams pagal patalpų nuomos sutartis	126	138
Būsimųjų laikotarpių sąnaudos	283	162
Iš anksto sumokėtas pelno mokestis	66	99
	514	615

7. Kitos gautinos sumos ir trumpalaikis turtas

	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Gautinos sumos iš partnerių (pajamos už suteiktas draudimo tarpininkavimo paslaugas, kiti pirkėjai)	145	79
Gautinos sumos pagal paskolų mokėjimą grafikais įmokų surinkėjų (partnerių) iš klientų surinktas, bet Bankui dar nepervestas įmokas	24	54
Kitos gautinos sumos	1	24
Kitas trumpalaikis turtas	16	10
	186	167

8. Ilgalaikis nematerialusis turtas

	Programinė įranga, licencijos	Kitas nematerialusis turtas	Iš viso
Įsigijimo vertė:			
2018 m. gruodžio 31 d. likutis	944	11	955
Įsigijimai	352	-	352
Nurašymai	(249)	(9)	(258)
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	1047	2	1049
Įsigijimai	66	-	66
Nurašymai	-	-	-
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	1113	2	1115
Sukaupta amortizacija:			
2018 m. gruodžio 31 d. likutis	903	4	907
Amortizacija per metus	38	-	38
Nurašymai	(249)	(2)	(251)
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	692	2	694
Amortizacija per metus	66	-	66
Nurašymai	-	-	-
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	758	2	760
2020 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	355	-	355
2019 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	355	-	355

2020 m. gruodžio 31 d. Banko ilgalaikio nematerialaus turto, kuris yra visiškai amortizuotas, bet vis dar naudojamas veikloje įsigijimo vertė sudarė 688 tūkst. Eur (2019 m. gruodžio 31 d. – 472 tūkst. Eur).

9. Ilgalaikis materialusis turtas

	Kompiuterinė technika	Baldai	Kitas ilgalaikis turtas *	Iš viso
Įsigijimo vertė:				
2018 m. gruodžio 31 d. likutis	1.079	214	687	1.980
Įsigijimai	111	88	46	245
Nurašymai	(636)	(149)	(491)	(1.276)
Parduotas turtas	-	-	-	-
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	554	153	242	949
Įsigijimai	13	-	54	67
Nurašymai	(23)	-	(61)	(84)
Parduotas turtas	-	-	-	-
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	544	153	235	932
Sukauptas nusidėvėjimas:				
2018 m. gruodžio 31 d. likutis	991	203	628	1.822
Nusidėvėjimas per metus	58	5	28	91
Nurašymai	(636)	(150)	(481)	(1.267)
Parduotas turtas	-	-	-	-
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	413	58	175	646
Nusidėvėjimas per metus	70	17	29	116
Nurašymai	(23)	-	(57)	(80)
Parduotas turtas	-	-	-	-
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	460	75	147	682
2020 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	84	78	88	250
2019 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	141	95	67	303

*kitą materialiujų turtą sudaro: Kitas materialus ilgalaikis turtas ir nuomojamų patalpų įrengimas

2020 m. gruodžio 31d. Banko ilgalaikio materialaus turto, kuris yra visiškai nudėvėtas, bet vis dar naudojamas veikloje įsigijimo vertė sudarė 511 tūkst. Eur (2019 12 31 – 531 tūkst. Eur).

10. Finansinės skolos ir klientų indėliai

	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Marginalen trumpalaikė paskola eurais	1.500	44.500
Marginalen ilgalaikė paskola eurais	5.743	-
<i>Viso gautos paskolos</i>	7.243	44.500
Klientų indėliai (11 pastaba)	43.917	-
Kiti finansiniai įsipareigojimai (partneriams)	64	108
	51.224	44.608

2020 m. iš esmės pasikeitė finansinių įsipareigojimų struktūra, kurioje, pradėjus bankinę veiklą, atsirado labai svarbus komponentas – klientų indėliai. Sėkmingas indėlių surinkimas leido per audituojamus metus iš esmės pakeisti finansavimo struktūrą. Vietoje turimos trumpalaikės paskolos iš motininės įmonės buvo apskaityti klientų indėliai, kas leido Bankui ženkliai sumažinti finansavimo kaštus.

2020 m. gegužės mėn., prieš pradėdant bankinę veiklą, Bankas įvykdė savo planus: buvo pakeista finansavimo sutartis su Marginalen AB. Buvusi trumpalaikė paskola buvo restruktūrizuota, atskiriant ilgalaikę dalį su fiksuotomis palūkanomis. Remiantis sutarties dėl ilgalaikės paskolos teikimo paskola buvo suteikta 5 metų laikotarpiui ir jos suma buvo 10,87 mln. Eur. Galutinis paskolos grąžinimo terminas yra 2025 m. birželio 30 d. Sutartyje numatyti periodiniai mėnesiniai mokėjimai, bei išankstinio grąžinimo galimybė. 2020 m. gauta paskola buvo dalinai grąžinta.

2020 m. Bankas grąžino didžiausią dalį trumpalaikės paskolos, paliekant galimybę likvidumo valdymo tikslais pasiskolinti lėšas. Suteiktas kredito limitas yra 38.13 mln. Eur. Nepanaudotas kredito limitas 2020 12 31 buvo 36.63 mln. Eur. Paskolos grąžinimo terminas 2022 m. kovo 20 d. su galimybe pratęsti sutartį dar vieniems metams, jeigu nei viena iš šalių neprieštarauja. Patvirtinimo laiške gaunamame iš Marginalen AB, kuris yra peržiūrimas kasmet, yra nustatomi rodikliai, kurios Bankas turi vykdyti:

- palūkanų padengimo rodiklis (Interest Coverage ratio) > 1,50
- nuosavybės koeficientas (Equity ratio) >15 %
- paskolos ir turto vertės santykis (Loan to Value) < 50%

Nustatytus rodiklius Bankas vykdė 2020 ir 2019 metais. Negrąžintų visų paskolų palūkanų svertinis vidurkis 2020 m. gruodžio 31 d. buvo 4,38% (2019 m. gruodžio 31 d. – 4,57%).

Kitus finansinius įsipareigojimus partneriams sudaro skolos už 2020 m. gruodžio 31 d. sudarytus finansavimo sandorius bei gruodžio mėnesio mokėtinas komisinius atlyginimus partneriams pagal bendradarbiavimo sutartis.

11. Klientų indėliai

	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Per vienerius metus grąžintini terminuoti indėliai	2.855	-
Po vieno metu grąžintini terminuoti indėliai	40.719	-
Sukauptos indėlių palūkanos	308	-
Banko sąskaitos (technines klientų sąskaitos)	35	-
Iš viso klientų indėlių	43.917	-

Visi indėliai priimami tik iš LR piliečių, eurais. Indėliams yra taikomos fiksuotos palūkanų normos.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymu Bankas privalo mokėti metinius įnašus į Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo fondą. Nuo 2015 m. yra draudžiami visi indėliai, kurie yra indėlių draudimo objektas pagal teisės aktų reikalavimus ir kurių suma neviršija 100 tūkst. eurų.

12. Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos

	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Sukauptos klientų permokos	356	528
Atostoginių kaupimai	381	354
Sukaupti metiniai priedai	55	153
Mokėtini mokesčiai, išskyrus pelno mokestį	103	154
Sukauptos sąnaudos	177	162
Kitos mokėtinos sumos*	51	47
	1.123	1.398

*pagrindinę dalį kitų mokėtinų sumų sudaro neaiškios gautos sumos – 35 tūkst. Eur (2019 m. – 32 tūkst. Eur), įsipareigojimai klientams pagal finansavimo sandorius 7 tūkst. Eur (2019 m. – 13 tūkst. Eur) ir kitos.

13. Įstatinis kapitalas ir rezervai

Įstatinis kapitalas

Banko vadovybė, valdydama kapitalą, nuolat seka, kad nuosavo kapitalo dydis netaptų mažesnis kaip 50% Banko įstatinio kapitalo dydžio kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos įstatymai. 2020 m. gruodžio 31 d. ir 2019 m. gruodžio 31 d. Bankas tenkino šį reikalavimą.

2020 m. gruodžio 31 d. Banko įstatinį kapitalą sudarė 3 293 100 paprastųjų vardinių 2,90 eurų nominalios vertės akcijų. Palyginus su 2019 m. pabaiga jokių pokyčių įstatiniame kapitale neįvyko.

Pagrindinis Banko kapitalo valdymo tikslas yra garantuoti, kad Bankas atitiktų išorinius kapitalo reikalavimus ir kad Bankas palaikytų stiprius kapitalo rodiklius siekiant sustiprinti veiklą ir padidinti akcininko vertę. Kapitalo valdymo tikslais, kapitalą sudaro įstatinis kapitalas, nepaskirstytasis pelnas ir privalomasis rezervas.

Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas yra privalomas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Į jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 % grynojo pelno, apskaičiuojamo pagal Lietuvos Respublikos apskaitos principus, kol rezervas pasieks 10 % įstatinio kapitalo.

Pagal Banko veiklą Lietuvoje reglamentuojančių teisės aktų nuostatas Banko privalomasis rezervas, kuris 2020 m. gruodžio 31 d. sudarė 851 tūkst. EUR (2019 m. gruodžio 31 d. – 824 tūkst. EUR), gali būti naudojamas tik būsimiems nuostoliams padengti. Privalomasis rezervas dar nėra visiškai suformuotas 2020 m. pabaigoje.

Dividendai

2020 m. Bankas akcininkui paskyrė dividendų už 272,5 tūkst. Eur. Dividendai buvo išmokėti 2020 m. gegužės 27d., pervedant lėšas akcininkui. Paskirtų dividendų vienai akcijai suma sudarė apie 0,08 Eur.

Kapitalo valdymas

UAB GF bankas savo kapitalą valdo turėdamas tikslą užtikrinti ilgalaikį banko tęstinumą ir stabilumą, kurti grąžą akcininkui prisilaikant Europos parlamento ir ES tarybos nustatytų kapitalo pakankamumo reikalavimų (Kapitalo reikalavimų direktyva ir Reglamentas - KRD IV / KRR) bei vidinių siektinų kapitalo pakankamumo reikalavimų.

13. Įstatinis kapitalas ir rezervai (tęsinys)

Bankams nustatyti šie riziką ribojantys normatyvai ir reikalavimai:

Kapitalo arba nuosavų lėšų reikalavimai:

- 4,5 proc. 1 lygio nuosavo kapitalo rodiklis. Tai banko 1 lygio nuosavo kapitalo ir turto bei nebalansinių įsipareigojimų, įvertintų pagal riziką, santykis;
- 6 proc. 1 lygio kapitalo pakankamumo koeficientas. Tai banko 1 lygio kapitalo ir turto bei nebalansinių įsipareigojimų, įvertintų pagal riziką, santykis;
- 8 proc. bendro kapitalo pakankamumo koeficientas. Tai banko skaičiuotino kapitalo ir turto bei nebalansinių įsipareigojimų, įvertintų pagal riziką, santykis;

UAB GF Banko kapitalą sudaro I lygio kapitalas, kurio bendra suma 2020 m. pabaigoje buvo 18.009 tūkst. EUR, kuriuos sudarė banko akcinis kapitalas, nepaskirstytas pelnas, rezervai, einamųjų metų pelnas, atėmus banko veiklą reglamentuojančių teisės aktų nustatytus atskaitymus.

Banko kapitalo detalizavimas

Apmokėtas kapitalas	9.550
Praėjusių metų nepaskirstytasis pelnas	7.596
Einamųjų metų nepaskirstytasis pelnas	896
Privalomasis rezervas	851
Nematerialaus turto dalis, viršijanti prudencinius reikalavimus	(32)
Atidėtojo pelno mokesčio turtas, kuris priklauso nuo banko pelno ateityje	(855)
Iš viso nuosavų lėšų	18.006

Rizikingi aktyvai apskaičiuojami taikant standartizuotą rizikos vertinimo metodą.
Banko kapitalo pakankamumo rodiklis 2020 m. pabaigoje buvo 24%.

Kapitalo pakankamumo apskaičiavimas

CET1 = 1 lygio kapitalas	18.006
Iš viso nuosavų lėšų	18.006
Iš viso pagal rizikas įvertintų pozicijų	73.806
CET1 = 1 lygio kapitalo pakankamumo koeficientas	24%
Bendro kapitalo pakankamumo koeficientas	24%

1 lygio nuosavo kapitalo rodiklis	24%
1-ojo lygio nuosavo kapitalo perviršis(+)/trūkumas(-)	14.688
1 lygio kapitalo pakankamumo koeficientas	24%
1-ojo lygio kapitalo perviršis(+)/trūkumas(-)	13.581
Bendrojo kapitalo pakankamumo koeficientas	24%
Bendrojo kapitalo perviršis(+)/trūkumas(-)	12.105

14. Naudojimo teise valdomas turtas ir įsipareigojimai

Naudojimo teise valdomo turto balansinė vertė 2019 m. ir 2020m. gruodžio 31 d. ir judėjimas per metus atskleistas lentelėse žemiau:

	Komercinės patalpos	Transporto priemonės	Iš viso
2019 m. sausio 1 d.	1.311	42	1.353
Įsigijimai	140	-	140
Nusidėvėjimo sąnaudos	(517)	(24)	(541)
2019 m. gruodžio 31 d.	934	18	952
Įsigijimai	904	15	919
Nusidėvėjimo sąnaudos	(530)	(19)	(549)
2020 m. gruodžio 31 d.	1.308	14	1.322

Nuomos įsipareigojimų balansinė vertė jų judėjimas per laikotarpį:

	2020 m.	2019m.
Sausio 1 d.	977	1.353
Įsigijimai	919	140
Palūkanų padidėjimas	44	39
Mokėjimai	(575)	(555)
Gruodžio 31 d.	1.365	977
Trumpalaikiai	378	610
Ilgalaikiai	987	367

Pelne (nuostoliuose) pripažįstamos šios sumos:

	2020 m.	2019m.
Naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimo sąnaudos	548	541
Nuomos įsipareigojimų palūkanų sąnaudos	44	39
Su mažaverčio turto nuoma susijusios sąnaudos (įtraukiamos į nuomos ir eksploatacijos sąnaudas)	130	65
Iš viso pripažinta pelne (nuostoliuose)	722	645

15. Palūkanų sąnaudos

	2020	2019
Paskolų palūkanos Marginalen AB (akcininkas)	1.387	2.044
Klientų indėlių palūkanos	328	-
Palūkanų sąnaudos	1.715	2.044

Palūkanų sąnaudos, apskaičiuotos taikant efektyvios palūkanų normos metodą.

16. Kitos veiklos pajamos ir sąnaudos

Kitos veiklos pajamos sudaro:

	2020 m.	2019 m.
Draudimo tarpininko pajamos	240	166
IT saugumo paslaugų pajamos Grupės įmonėms	-	10
Kitos pajamos	-	1
	240	177

Kitos veiklos sąnaudas sudaro:

	2020 m.	2019 m. (po perklasifikavimų**)
Neatskaitomo PVM mokesčio sąnaudos	106	98
Kitų mokesčių sąnaudos	23	24
IT ir ryšių sąnaudos	822	667
Konsultacijų, valdymo, audito sąnaudos*	255	379
Veiklos nuoma, eksploatacijos sąnaudos	104	106
Ofiso priežiūros, pašto paslaugų, spaudos prenumeratos sąnaudos	76	87
Dokumentų archyvavimo sąnaudos	37	39
Darbuotojų atrankos ir mokymų sąnaudos	54	56
Komandiruočių sąnaudos	6	45
Bankų paslaugų sąnaudos	27	41
Turto draudimo sąnaudos	6	4
Paramos sąnaudos	18	11
Produktų pardavimo sąnaudos	170	206
Įvairios kitos sąnaudos	26	39
	1.730	1.802

*2020 m. ir 2019 m. konsultacijų, valdymo, audito sąnaudos daugiausia yra susiję su apskaitytu valdymo mokesčiu – (2020 m. – 122 tūkst. Eur, 2019 m. – 183 tūkst. Eur) ir finansiniu auditu – (2020 m. - 93 tūkst. Eur, 2019 m. – 66 tūkst. Eur).

**2019 m. veiklos sąnaudos buvo koreguojamos dėl pasikeitimų atskleidimuose aprašytų 3 pastaboje.

17. Pelno mokestis ir atidėtas pelno mokestis

Lentelėse žemiau yra parodyta pelno mokesčio informacija:

	2020 m.	2019 m.
Pelno mokesčio pajamų (sąnaudų) komponentai		
Ataskaitinių metų pelno mokesčio sąnaudos	-	(101)
Atidėtojo pelno mokesčio pasikeitimas	855	-
Pelno mokesčio pajamos (sąnaudos), apskaitytos bendrųjų pajamų ataskaitoje	855	(101)
	2020 m.	2019 m.
Atidėtojo pelno mokesčio turtas		
Paskolų ir gautinių sumų vertės sumažėjimas	-	24
Su kaupimai	32	45
Mokestinis nuostolis*	855	-
Atidėtojo pelno mokesčio turtas prieš realizacinės vertės sumažėjimą	887	69
Atimti: realizacinės vertės sumažėjimas	(32)	(69)
Atidėtas pelno mokestis, grynąja verte	855	-

* 2020 m. gegužės mėn. įregistravus pasikeitusius įstatus ir tapus specializuotu banku, Bankas, atsižvelgiant į Lietuvos Banko reikalavimus ir rekomendacijas, peržiūrėjo bei atnaujino atidėjamų formavimo politiką. Pagal atnaujintą politiką, apskaičiuojant 2020 m. pelno mokestį, sukaupta atidėjamų suma – 5,92 M Eur, remiantis PM įstatymo 27 str. 1 dalimi buvo apskaityta kaip leidžiami atskaitymai. Dėl šios priežasties, 2020 m. Bankas patyrė mokestinį nuostolį, kuris sudarė 5,7 M Eur ir nuo kurio buvo apskaičiuotas atidėtojo pelno mokesčio turtas suma 855 tūkst. Eur. Visas atidėtojo pelno mokesčio pokytis buvo apskaitytas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Apskaitytos pelno mokesčio pajamos (sąnaudos) už metus gali būti suderintos su pelno mokesčio sąnaudų suma, gauta taikant galiojantį pelno mokesčio tarifą pelnui prieš apmokestinimą:

	2020 m.	2019 m.
Pelnas prieš pelno mokestį	41	646
Pelno mokesčio sąnaudos, apskaičiuotos taikant įstatyme numatytą tarifą 15 %	(5)	(97)
Mokestinės bazės pasikeitimo įtaka dėl tikėtinų kredito nuostolių	889	-
Pastovieji skirtumai	(29)	(4)
Pelno mokesčio pajamos (sąnaudos), apskaitytos bendrųjų pajamų ataskaitoje	855	(101)

Siekdama įvertinti ar ateities apmokestinamosios pajamos bus pakankamos atidėto mokesčių turto panaudojimui Banko vadovybė išanalizavo tiek teigiamą, tiek neigiamą informaciją leidžiančią priimti objektyvų sprendimą. Svarbi objektyvi (teigiama) tokios informacijos dalis yra paskutinių penkerių metų (iki 2020 gruodžio 31 d.) sukauptas pelnas prieš mokesčius. Banko veikla visada buvo pelninga.

Nors 2018-2019 metais buvo stebima pelningumo mažėjimo tendencija (kas buvo susiję su portfelio struktūros pertvarkymu atsisakant dideles apyvartas, bet mažą pelningumą nešančių partnerių, investicijomis į pasiruošimą banko veiklai), paskutiniaisiais metais Bankas įgyvendino nemažai strateginių pokyčių nulemiančių kryptingą pelningumo didėjimą (kas jau buvo pastebima 2020 m). Bankas sumažino ir toliau mažina finansavimosi kaštus pakeisdamas grupės/motininės kompanijos finansavimą į gyventojų indėlius (daugiau nei per pusę sumažinant skolinimosi kaštus). Turto pusėje pagerėjo paskolų pelningumas, ką liudija paskolų palūkanų pajamų padidėjimas paskutiniaisiais metais. Bankas diversifikuoja pajamų kanalų teikdamas naujas paslaugas susijusias su draudimu. Išlaidų srityje Bankas baigė didžiausias investicijas susijusias su tapimu specializuotu banku ir artimiausiais metais laikysis griežtos kaštų kontrolės (2020 m. kaštų/pajamų rodiklis jau buvo geresnis nei ankstesniais metais). Remdamasi aprašyta istorinių rezultatų analize, rinkos tendencijomis, naujos strategijos įgyvendinimu Vadovybė suplanavo ateities veiklos rezultatus atsispindinčius 2021 – 2023 m. Banko verslo plane. artimiausių trijų metų prognozuojamas pelnas gali siekti 9,2 mln. Eur ir mokėtinas pelno mokestis sudarys apie 2,0 mln. Eur. Vadovybės vertinimu sudarytas atidėtojo pelno mokesčio turtas bus realizuotas iki 2023 m.

18. Tikroji finansinių priemonių vertė

Tikroji vertė yra kaina, už kurią vertinimo dieną būtų parduotas turtas arba perleistas įsipareigojimas pagal tvarkingą sandorį tarp rinkos dalyvių. Kadangi prekyba didžiąja dalimi Banko finansinio turto ir įsipareigojimų nėra išvystyta, reikia nustatyti tikrąją jų vertę, remiantis dabartinėmis ekonomikos sąlygomis ir konkrečiam instrumentui būdinga rizika.

Nustatant šių finansinių instrumentų tikrąją vertę, išskyrus pinigams ir pinigų ekvivalentams bei klientų indėliams (2 lygis), Bankas priskiria juos 3-ajam tikrosios vertės hierarchijos lygiui bei naudoja tokius metodus ir prielaidas:

Pinigai ir pinigų ekvivalentai. Tai yra lėšos einamosiose sąskaitose, kurių tikroji vertė yra lygi jų balansinei vertei.

Paskolos ir gautinos sumos. Nustatant tikrąją paskolų ir gautinų sumų vertę, vertinimas buvo padarytas diskontuojant būsimuosius pinigų srautus kiekvienai gautinai sumai per visą jos laikotarpį, naudojant atitinkamu metu rinkoje galiojusias palūkanų normas.

Kitos per vienerius metus gautinos sumos. Šio turto apskaitinė vertė yra artima tikrajai vertei dėl sąlyginai trumpo šio finansinio instrumento termino.

Finansinės skolos bei mokėtinos sumos. Finansinių skolų palūkanos atspindi rinkos palūkanų normas, todėl jų tikroji vertė yra artima apskaitinei vertei.

Žemiau lentelėje pateikta finansinių priemonių, kurie finansinėse ataskaitose nėra apskaityti tikrąja verte, balansinės ir tikrosios vertės palyginamoji informacija.

	2020 m.		2019m.	
	Balansinė vertė	Tikroji vertė	Balansinė vertė	Tikroji vertė
Finansinis turtas				
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	7.275	7.275	1.118	1.118
Suteiktos paskolos	63.851	59.805	64.046	59.477
Kitas trumpalaikis turtas ir gautinos sumos	186	186	167	167
Finansinio turto iš viso	71.312	67.266	65.331	60.762
Finansiniai įsipareigojimai				
	2020 m.		2019 m.	
	Balansinė vertė	Tikroji vertė	Balansinė vertė	Tikroji vertė
Finansinės skolos	7.243	7.243	44.500	44.500
Partneriams mokėtinos sumos	64	64	108	108
Klientų indėliai	43.917	43.880	-	-
Nuomos įsipareigojimai	1.322	1.322	952	952
Finansinių įsipareigojimų iš viso	52.546	52.509	45.560	45.560

2020 m. ir 2019 m. gruodžio 31 d. Bankas neturėjo finansinių instrumentų, apskaitomų tikrąja verte.

19. Rizikos valdymas ir finansinis turtas bei įsipareigojimai

Kredito rizika

Kredito rizika apibrėžiama kaip rizika, kad Bankas patirs nuostolių dėl sandorio šalies, nesugebančios įvykdyti numatytų įsipareigojimų. Tai yra pagrindė Banko rizika, kuri atsiranda teikiant paskolas klientams. Bankas paskolas teikia tik fiziniams asmenims.

Prieš išduodant naują paskolą Bankas atlieka kiekvieno kliento kredito rizikos įvertinimą. Analizuojant paskolas privatiems klientams, naudojami kreditingumo statistiniai vertinimo balai, modeliai ir kreditingumo vertinimo taisyklės. Vertinamas kliento gebėjimas gražinti paskolą, atsižvelgus į grynąsias pajamas ir pragyvenimo sąnaudas. Banko strategija neleidžia daryti prielaidų, kad paskolą galima gražinti naudojant užstatą ar bet kurį kitą finansavimo šaltinį. Vertinant klientų kreditingumą, taip pat atsižvelgiama į visus reguliacinius nurodymus ir rekomendacijas.

Statistinis modeliavimas atliekamas siekiant sukurti klientų kreditingumo vertinimo modelius. Rezultatas (balas) sukuria skaitinį įvertinimą, kuris atspindi numatomą įsipareigojimų neįvykdymo lygį ir leidžia palyginti klientus tarpusavyje, suskirstyti juos į rizikos lygius. Toks skirstymas leidžia Bankui diferencijuoti strategijas pagal numatomą rizikos lygį. Logistinė regresija yra pagrindinis modelių kūrimo įrankis. Bankas naudoja 4 statistinius modelius:

- klientai, neturintys kredito istorijos Banke, besikreipiantys dėl prekių arba paslaugų finansavimo;
- klientai, turintys kredito istoriją Banke, besikreipiantys dėl prekių arba paslaugų finansavimo;
- klientai, neturintys kredito istorijos Banke, besikreipiantys dėl paskolų grynaisiais pinigais ar pavedimu į klientų sąskaitas;
- klientai, turintys kredito istoriją, besikreipiantys dėl paskolų grynaisiais pinigais ar pavedimu į klientų sąskaitas.

Visų statistinių modelių kūrimo procesas ir rezultatai yra gerai dokumentuoti ir ištestuoti, bet kuriuo metu galima įvertinti modelių tikslumą. Modelių našumas peržiūrimas bent kartą per metus. Nauji modeliai kuriami kas 2–4 metus.

Bankas gali suteikti paskolą tik tuo atveju, jei pagrįstai gali daryti prielaidą, kad kliento įsipareigojimai bus įvykdyti. Sprendimas dėl paskolos suteikimo ir vertinimui naudojami duomenys yra saugomi. Vertinimo procesą ir sprendimų priėmimo pagrindimą galima pilnai atkurti bet kuriuo metu.

Kredito rizika valdoma suteikiant paskolas tik priimtinos rizikos lygio ribose. Priimtinas rizikos lygis gali būti skirtingas, atsižvelgiant į produktą, pelningumą, Banko strategiją ir tikslus. Banko naudojamos rizikos klasifikavimo priemonės yra gerai dokumentuotos ir patvirtintos Rizikos valdymo komiteto. Rizikos klasifikavimo modelių tikslumas peržiūrimas bent kartą per metus. Pagrindiniai kriterijai dėl rizikos prisiėmimo ir paskolos suteikimo ar kliento atmetimo ir paskolos nesuteikimo, yra vertinimo modeliai ir kreditingumo vertinimo taisyklės. Kredito rizika valdoma išlaikant tinkamai diversifikuotą kredito portfelį su priimtinu rizikos lygiu. Tai užtikrinama suteikiant kreditus vadovaujantis konservatyviu požiūriu – vengiant koncentracijos ir užtikrinant diversifikavimą, išlaikant vieno subjekto pozicijas palyginti mažas, lyginant su visu portfeliu.

Siekiant valdyti atskirų klientų ar klientų grupių kredito riziką, nustatomi limitai, rodantys maksimalią kredito riziką, kurią Bankas gali prisiimti. Visi limitai yra nuolatos stebimi ir gali būti keičiami tik gavus Stebėtojų tarybos pritarimą. Su prastesnės kokybės, probleminėmis paskolomis nuo pat pirmų vėlavimo dienų dirba Banko Skolų išieškojimo skyrius, siekiant užtikrinti, kad būtų priimtas tiek klientui, tiek ir bankui tinkamiausias sprendimas.

Atidėjiniai tikėtiniems kredito nuostoliams padengti sudaromi vadovaujantis IFRS-9 reikalavimais, kurie nurodo kaip tinkamai klasifikuoti Banko finansinį turtą ir įsipareigojimus.

Bankas taiko kredito sutarties sąlygų pakeitimą kliento naudai dėl finansinių sunkumų (restruktūrizavimas). Tokiais atvejais kliento turimi įsipareigojimai yra išskaidomi ilgesniam laikotarpiui taip sumažinant kliento finansinę naštą.

Koncentracijos rizika

Rizikos valdymo departamentas nuolat peržiūri ir įvertina bendrą kredito portfelio riziką, atsižvelgdamas į pramonės šaką, geografinę teritoriją, rizikos grupę, produkto rūšį, kredito sumą ir kitus duomenis. Rizikos koncentracija tam tikroje geografinėje teritorijoje ir pramonės sektoriuose, taip pat ir didelių pozicijų atveju, kai kyla atskiro skolininko koncentracijos rizika yra nuolatos peržiūrima. Banko verslo koncepcija yra specializuotas bankas, orientuotas į atsakingą skolinimą. Bankas neteikia paskolų tik konkrečiau užsiėmimo, vietovės ar kitos konkrečios grupės klientams.

Bankas vartojamąsias paskolas teikia bei priima indėlius tik iš Lietuvos Respublikos rezidentų, tad Banko vadovybės nuomone, nėra tikslinga finansinį turtą nagrinėti pagal detalesnius geografinius regionus.

19. Rizikos valdymas ir finansinis turtas bei įsipareigojimai (tęsinys)

Bent kas ketvirtį Rizikos valdymo komitetas peržiūri visų Rizikos valdymo departamento vadovo parengtų testų ir ataskaitų rezultatus, kad nustatytų galimas koncentracijas ir nustatytų galimus atsakus į koncentracijos rizikos sąlygų pokyčius, kurie galėtų neigiamai paveikti banko būklę, ir teikia ataskaitas valdybai.

Maksimali kredito rizika

Toliau pateiktoje lentelėje yra atskleista maksimali kredito rizika, išskaidyta pagal balansinius ir nebalansinius straipsnius. Maksimali rizika yra atskleista neatimant užtikrinimo priemonių verčių.

	2020 m.	2019 m.
Balanso straipsniai		
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	7.275	1.118
Suteiktos paskolos	63.851	64.046
Kitas trumpalaikis turtas ir gautinos sumos*	185	167
Bendra suma	71.311	65.331

* Banko vadovybės nuomone, būsimųjų laikotarpių sąnaudų, įtrauktos į kito trumpalaikio turto ir gautinų sumų straipsnį Banko balanse, nekuria kredito rizikos, tad nėra įtraukiamos į maksimalios kredito rizikos bendrų sumų lentelę aukščiau.

Maksimali kredito rizika pagal ekonomines veiklas

Ekonominės veiklos rizika yra susijusi su gautinomis sumomis iš klientų, kurių ekonominė veikla yra glaudžiai susijusi arba ta pati. Kadangi Bankas teikia paslaugas tik fiziniams asmenims ir maksimali paskolos suma siekia 25 tūkst. eurų, koncentracijos tame pačiame gautinų sumų sektoriuje yra išvengiama.

Maksimali kredito rizika pagal geografinius regionus

Bankas vartojamąsias paskolas teikia tik Lietuvos Respublikos rezidentams, tad Banko vadovybės nuomone, nėra tikslinga finansinį turtą nagrinėti pagal detalesnius geografinius regionus.

Kredito kokybė pagal finansinio turto klases

Banko kliento ar sutarties šalies kreditingumas yra pagrįstas kredito reitingu. Banko klientų kreditingumo vertinimas yra pagrįstas Banko turimais kredito istorijos duomenimis (jei paskola klientui suteikiama ne pirmą kartą), duomenimis iš išorinių duomenų registru (SoDra, Gyventojų registro tarnyba, UAB „Creditinfo Lietuva“ Skolų administravimo informacinė sistema SAIS ir Kredito biuru). Remiantis šiais duomenimis nustatoma didžiausia finansuojama suma, kurią galima suteikti konkrečiam klientui, ir jos grąžinimo grafikas.

Žemo reitingo koncentracijos rizika reiškia portfelio koncentraciją žemo reitingo grupėse. Žemas reitingas nustatomas atsižvelgiant į pradelstų įmokų vėlavimo trukmę. Pagal tai išduotos paskolos suskirstomos į homogenines grupes, kurioms skaičiuojami atidėjiniai. Portfelio struktūra ir reitingų koncentracija yra peržiūrima kiekvieną mėnesį.

Palūkanų normos rizika

Palūkanų normos rizika tai galimybė, kad Bankas patirs nuostolį keičiantis palūkanų normoms rinkoje. Ši rizika didžiaia dalimi atsiranda dėl to, kad daugumos išduotų paskolų palūkanų normos yra fiksuotos ilgesniam terminui nei indėlių ar finansavimosi sutarčių.

Palūkanų normos rizikos vidiniai normatyvai nustatomi Banko Stebėtojų taryboje ir įtvirtinami Rizikos valdymo strategijoje. Palūkanų normos riziką valdo Iždo departamentas ir jis kas mėnesį teikia ataskaitą Rizikos ir aktyvų/pasyvų valdymo komitetui. Kas ketvirtį šios rizikos ataskaitos teikiamos priežiūros institucijoms. Bankas šią riziką valdo per indėlių kainodarą skatindamas ilgesnio termino indėlių pritraukimą, bei skolindamasis iš akcininko, fiksuojant palūkanų normą ilgesniems terminams.

19. Rizikos valdymas ir finansinis turtas bei įsipareigojimai (tęsinys)

Bankas palūkanų normos riziką matuoja dviem būdais - kaip grynujų palūkaninių pajamų riziką trumpam fiksavimo termine (iki 1 metų) ir kaip ekonominės vertės pokyčio (EVPR) riziką atsirandančią perkainojant turtą, pasikeitus rinkos palūkanų normoms (ilgesniems terminams). Bankas yra nusistatęs vidinį limitą, kad EVPR, skaičiuojant bet kuriam numatytam testavimo scenarijui, neturi viršyti 14% pirmojo lygio nuosavo kapitalo. 2020 m. gruodžio 31 d. ši rizika buvo 1,05 mln. EUR (arba 6,0% nuo atitinkamo kapitalo), jeigu rinkos palūkanų norma pakiltų 2% (lygiagrečiai visuose terminuose).

2020 m. ir 2019 m. gruodžio 31 d. visoms Banko klientams suteiktoms paskoloms buvo nustatyta fiksuota palūkanų norma, vidutinis paskolų terminas 2-5 metai. Vidutinis klientams suteiktų paskolų terminas yra 40 mėn.

2020 gruodžio 31 d. pagrindinis finansavimo šaltinis buvo klientų indėliai (43,9 m EUR) kurių likusi trukmė daugiausia nuo 6 mėn. iki 5 metų, taip pat motininės kompanijos paskolomis: 5,8m EUR, kurių palūkanų norma fiksuota likusiam 4,5 metų terminui ir 1,5m EUR, kurių palūkanų norma keičiama kas ketvirtį. 2019 gruodžio 31 d. Bankas buvo finansuojamas motininės kompanijos paskola (44,5m EUR), kurios palūkanų norma buvo keičiama kas ketvirtį.

2020 m. ir 2019 m. gruodžio 31 d., Bankas neturėjo jokių išvestinių finansinių priemonių, skirtų palūkanų normos rizikos valdymui.

Likvidumo rizika

Bankas valdo likvidumo riziką užtikrindamas, kad būtų pakankamai lėšų finansiniams įsipareigojimams vykdyti tiek artimu, tiek ir tolimesniu laikotarpiu. Likvidumo rizikos limitus nustato Banko Stebėtojų taryba, juos įtvirtindama Rizikos valdymo strategijoje atnaujinamoje nerečiau kaip kas metus. Svarbiausi sprendimai dėl likvidumo rizikos valdymo priimami Rizikos ir aktyvų/pasyvų valdymo komitete. Einamąjį likvidumo valdymą vykdo Iždo departamentas remdamasis Likvidumo rizikos valdymo politika, patvirtinta Banko valdybos.

Likvidumo rizikos vertinimui Bankas naudoja du pagrindinius rodiklius.

Padengimo likvidžiuoju turtu (angl. *Liquidity Coverage Ratio*) rodiklio skaičiavimas nustatytas išoriniais priežiūros institucijų normatyvais ir jis turi būti ne mažesnis nei 100%. Banko nustatytas vidinis reikalavimas, kad šis rodiklis būtų ne žemesnis nei 120%. Šio rodiklio vertė buvo 595% 2020 gruodžio 31 d. Šis rodiklis atspindi kiek kartų likvidus turtas viršija išeinančių pinigų srautus per artimiausias 30 dienų.

Banko viduje nusistatytas likvidumo atsargos rodiklis (angl. *Liquidity Buffer Ratio*) skaičiuojamas kaip santykis tarp likvidaus turto (įskaitant einamuosius indėlius kituose bankuose) su visais klientų indėliais, ir jis atspindi, kuri dalis klientų indėlių galėtų išeiti iš banko per trumpą laiką, nesukeldama mokumo rizikos. Banko vidinis normatyvas - šis rodiklis turi būti ne žemesnis nei 15%, ir 2020 gruodžio 31 d. jo vertė buvo 16,7%.

2021 metais, bankas pradės naudoti grynojo stabilaus finansavimo rodiklį (angl. *Net Stable Funding Ratio*) – šis rodiklis atspindės, kuri dalis finansavimo poreikio yra dengiama stabilium finansavimu ilgesniu nei 1 metų trukmės. Šiuo metu ilgo laikotarpio pinigų srautų rizika vertinama naudojant pinigų srautų išskaidymą pagal terminus.

Banko gebėjimą greitai reaguoti į besikeičiančią likvidumo situaciją užtikrina likvidumo atsarga – 2020 metais didžioji dalis likvidaus turto buvo laikoma sąskaitoje Lietuvos banke ir tik mažesnė dalis – komercinių bankų einamosiose sąskaitose.

2020 gruodžio 31 d. didžioji dalis finansavimo (43,9m EUR) buvo klientų indėliai, kurių trukmė iki 5 metų. Taip pat Bankas naudojo 7,2m EUR motininės kompanijos paskolų ir turėjo kredito limitą jų padidinimui iki 36,6m EUR. 2019 gruodžio 31 d. Bankas buvo finansuojamas tik motininės kompanijos paskola (44,5m EUR) automatiškai atnaujinama kas metus (angl. *Revolving Credit Facility - RCF*). Bankas siekia, kad augantis finansavimasis iš klientų indėlių pilnai pakeistų motininės kompanijos suteiktą finansavimą. Bankas nustato klientų indėlių palūkanų normą atsižvelgdamas į indėlių trukmę ir finansavimosi poreikį.

19. Rizikos valdymas ir finansinis turtas bei įsipareigojimai (tęsinys)

Lentelėje žemiau yra pateikiamas Banko finansinių įsipareigojimų nediskontuotų pinigų srautų išskaidymas pagal sutartyse numatytus mokėjimus:

Finansiniai įsipareigojimai 2020 m. gruodžio 31 d.	Iki 3 mėnesių	3 - 12 mėnesiai	1 - 5 metai	Daugiau negu 5 metai	Neapi- brėžti terminai	Iš viso
Finansinės skolos	1.634	344	6.308	-	-	8.286
Klientų indėliai	2.078	19.879	23.073	-	-	45.030
Tiekėjams mokėtinos sumos	2.003	-	-	-	-	2.003
Nuomos įsipareigojimai	93	454	818	-	-	1.365
Finansiniai įsipareigojimai 2019 m. gruodžio 31 d.	Iki 3 mėnesių	3 - 12 mėnesiai	1 - 5 metai	Daugiau negu 5 metai	Neapi- brėžti terminai	Iš viso
Finansinės skolos	44.997	-	-	-	-	44.997
Tiekėjams ir partneriams mokėtinos sumos	2.303	-	-	-	-	2.303
Nuomos įsipareigojimai	206	490	381	-	-	977

Užsienio valiutos rizika

Bankas išduoda paskolas klientams tik EUR valiuta ir skolinasi taip pat tik EUR valiuta. Bankas jokiais kitais būdais nesukuria reikšmingų valiutos pozicijų. Nereikšminga valiutos pozicija galima tik išimtiniais atvejais, jeigu klientas mokėtų kita valiuta, kol ji būtų konvertuota į pagrindinę banko valiutą.

20. Finansinių įsipareigojimų pokyčiai

Lentelėje žemiau pateikiami Banko finansinių įsipareigojimų pokyčiai, kurie pateikiami pinigų srautų iš finansinės veiklos ataskaitoje:

	Kiti finansiniai įsipareigojimai	Mokėtini dividendai	Paskolos	Nuomos įsipareigojimai
2019 m. gruodžio 31d.	108	-	44.500	977
Paskelbti dividendai	-	273	-	-
Išmokėti dividendai	-	(273)	-	-
Kiti	(44)	-	-	-
Suteiktos paskolos	-	-	1.000	-
Įsigijimai	-	-	-	919
Gražinimai, įskaitant palūkanas	--	-	(39.664)	(575)
Sukauptos palūkanos	-	-	1.407	44
2020 m. gruodžio 31d.	64	-	7.243	1.365

20. Finansinių įsipareigojimų pokyčiai (tęsinys)

	Kiti finansiniai įsipareigojimai	Mokėtini dividendai	Paskolos	Nuomos įsipareigojimai
2018m. gruodžio 31d.	315	-	46.999	-
Nuomos įsipareigojimų pripažinimas TFAS 16	-	-	-	1.353
Paskelbti dividendai	-	822	-	-
Išmokėti dividendai	-	(822)	-	-
Kiti	(207)	-	-	-
Suteiktos paskolos	-	-	2.500	-
Įsigijimai	-	-	-	140
Gražinimai, įskaitant palūkanas	--	-	(7.082)	(555)
Sukauptos palūkanos	-	-	2.083	39
2019 m. gruodžio 31d.	108	-	44.500	977

21. Susijusių šalių sandoriai

Šalys yra laikomos susijusiomis, kai viena šalis turi galimybę kontroliuoti kitą arba gali daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai priimant finansinius ir veiklos sprendimus.

Banko susijusios šalys yra: Marginalen AB (vienintelis akcininkas, Švedija), UAB „Gelvora“ (seserinė įmonė, Lietuva), SIA Aizdevums“ (seserinė įmonė, Latvija), Inkasso AB Marginalen (Švedija), kitos Marginalen AB grupės įmonės, SIA Sergel ir UAB Sergel.

Žemiau yra pateikiami laikotarpio pabaigos balanso, nebalansiniai likučiai ir bendrųjų pajamų ataskaitos sumos su susijusiomis įmonėmis.

Banko sandorių su susijusiomis šalimis likučiai 2020 m. gruodžio 31 d. ir sandoriai su susijusiomis šalimis per 2020 m. buvo šie:

	Pardavimai	Pirkimai	Paskolos	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos
Marginalen AB (akcininkas) gautos paskolos	-	-	1.000	-	7.243
Marginalen AB (akcininkas) paskolų palūkanos	-	-	1.407	-	-
UAB „Gelvora“ LT (bendras akcininkas)*	-	32	-	-	-
SIA Aizdevums LV**	-	95	-	-	40
	-	127	2.407	-	7.283

* Verslo kontrolės sąnaudos - 32 tūkst. eur,

** Valdymo sąnaudos – 95 tūkst. Eur

21. Susijusių šalių sandoriai (tęsinys)

Banko sandorių su susijusiomis šalimis likučiai 2019 m. gruodžio 31 d. ir sandoriai su susijusiomis šalimis per 2019m. buvo šie:

	Pardavimai*	Pirkimai	Paskolos	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos
Marginalen AB (akcininkas) gautos paskolos	-	-	2.500	-	44.500
Marginalen AB (akcininkas) paskolų palūkanos	-	-	2.044	-	-
SIA „Gelvora“ LV (bendras akcininkas)***	10	-	-	-	-
UAB „Gelvora“ LT (bendras akcininkas)*	4	65	-	-	5
SIA Aizdevums LV**	17	136	-	-	136
	31	201	4.544	-	44.641

* Verslo kontrolės sąnaudos - 64 tūkst. Eur, skolų išieškojimo sąnaudos – 1 tūkst. Eur. tūkst. Eur, išlaidų pasidalinimas - 4 tūkst. Eur.

** suteiktos IT valdymo paslaugos – 10 tūkst. Eur, išlaidų pasidalinimas - 7 tūkst. Eur, valdymo paslaugos – 136 tūkst. Eur.

*** išlaidų pasidalinimas - 7 tūkst. Eur, suteiktos IT valdymo paslaugos – 3 tūkst. Eur.

Vadovybės darbo užmokestis ir kitos išmokos.

Banko vadovybė sudaro Banko Valdybos nariai. Banko Valdyba 2020 m. pabaigoje sudarė 6 darbuotojai.

2020 m. Vadovybei priskaičiuotas darbo užmokestis, įskaitant premijas, iš viso sudarė 573 tūkst. Eur, iš jų: pagrindinis atlyginimas – 515 tūkst. Eur, premijos – 33 tūkst. Eur, įvairios kompensacijos – 12 tūkst. Eur, pajamos natūra – 13 tūkst. Eur.

2019 m. Valdyba sudarė 4 įmonės darbuotojai, kuriems per 2019 m. buvo išmokėta 715 tūkst. Eur pajamų, susijusių su DU: pagrindinis atlyginimas – 352 tūkst. Eur, premijos – 116 tūkst. Eur, išėtinė kompensacija bei nekonkuravimo išmoka – 237 tūkst. Eur, pajamos natūra – 10 tūkst. Eur.

2020 m. vadovybei nėra suteikta paskolų, garantijų, nevyko jokių pardavimo sandorių. Bankas neturi jokių ilgalaikių įsipareigojimų, susijusių su vadovybė.

22. Po ataskaitiniai įvykiai

2020 metais Bankas sudarė sutartį dėl periodinio naujų neveiksnių paskolų pardavimo, kurių pardavimo suma siekė 98 tūkst. Eur (balansinė vertė – 197 tūkst. Eur).

2005 m. pradėjome veiklą kaip lietuviškas finansinis startuolis. 2008 m. tapome Prancūzijos banko „Societe Generale“ grupės dalimi, o nuo 2013 m. priklausome Švedijos finansų grupės bendrovei „Marginalen AB“. 2020 m. gegužės 18 d. tapome GENERAL FINANCING BANKU. Per 15 veiklos metų Finansų srityje tapome solidžia ir tvirta organizacija su daugiau kaip 150 geriausių savo srities profesionalų.

UAB GF bankas
Ukmergės g. 322, LT- 12106 Vilnius
El. paštas: sveiki@gfbankas.lt

Juridinio asmens kodas: 300515252
PVM mokėtojo kodas: LT100002072314
Banko sąskaita: LT13 2140 0300 0121 3368
Luminor Bank AS Lietuvos skyrius
Banko kodas: 21400

gfbankas.lt

1851

